

[Formanden]

Hendes Majestæt Dronningen, til Hans Kongelige Højhed Prinsen, til Hans Kongelige Højhed Kronprinsen, til Hans Kongelige Højhed Prins Joachim, til Hendes Majestæt Dronning Ingrid og til Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte. Jeg byder ligeledes hjerteligt velkommen til Højesterets præsident og de øvrige repræsentanter for Højesteret samt til formanden for Grønlands Landsting, Færøernes lagmand og formanden for Københavns Borgerrepræsentation. Jeg byder hjerteligt velkommen til hver og én, som har villet være sammen med os på denne første arbejdsdag i det nye folketingsår.

Derefter giver jeg ordet til statsministeren, for at han kan give den i grundloven omhandlede redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38. Mundtlig del:

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det er i dag tiende gang, jeg står her på Folketingets talerstol for at indlede folketingsåret med den redegørelse, grundloven foreskriver.

Naturligvis er der her i Tinget forskellige opfattelser af, hvor godt – eller måske mindre godt – vi har brugt de forløbne ni år, men vi mener, at det er lykkedes for os i løbet af disse år at dreje udviklingen i Danmark i en mere positiv retning, og vi ønsker at føre udviklingen videre efter de linier, som har præget de forløbne ni år.

Når det er lykkedes at fastholde en positiv udviklingslinie, skyldes det naturligvis ikke de to nuværende regeringspartier alene. I løbet af de ni år har tre andre partier – CD, Kristeligt Folkeparti og Det Radikale Venstre – deltaget i regeringsarbejdet. Både i de perioder, hvor de har været med i regeringen, og i de perioder, hvor de har stået udenfor, har de bidraget til at fastholde den linie for genopretningen af dansk økonomi, som blev lagt for ni år siden. Uden denne loyalitet over for de overordnede hensyn fra de tre partiers side havde det ikke været muligt at opnå så positive resultater. De tre partier fortjener en varm tak for denne medvirken.

Internationalt lever vi sandelig i en meget spændende tid. Forandringen af vort hidtidige verdensbillede sker jo i et tempo, som vi næp-

pe kunne have forestillet os blot for et par år siden. Vi ser nye og gode perspektiver samtidig med, at vi må forudse, at vi skal igennem en omstillingsproces, som godt kan vise sig at blive nok så problemfyldt.

Med begivenhederne i Sovjetunionen den 19. august og de følgende dage skete der en dramatisk acceleration af den udvikling, som længe har været i gang: opbruddet i Østeuropa, Tysklands forening og nu altså den nye russiske revolution – et fantastisk forløb, som mange af os knap havde turdet håbe på at komme til at opleve. Selv om vi fornuftigvis må tage en lang række forbehold, både når vi analyserer situationen, og især når vi skal overveje konsekvenserne, kan vi alligevel fastslå, at nu er det sket: En ideologi og et system, der udviklede sig til et mareridt med ulykke og ufrihed for millioner af mennesker til følge, er nu lagt i graven. Det 20. århundrede, som har været hærget af aggressive ideologier, ser nu ud til at kunne gå til ende med en almindelig opslutning omkring det, som vi i så mange år har kaldt de vestlige værdier – demokratiet og respekten for menneskerettighederne – værdier, som vi vil glæde os til at dele med resten af verden.

Globalt set har vi grund til at tro, at den gunstige udvikling, som det forbedrede forhold mellem USA og Sovjetunionen allerede har befordret, nu vil blive yderligere forstærket. Med sit epokegørende udspil for få dage siden satte præsident Bush trumf på. En række dybtgående reduktioner i det amerikanske forsvarsberedskab i form af nukleare våben er allerede besluttet ensidigt. Hvis og når disse skridt følges op af tilsvarende sovjetiske, hvad vi kraftigt må opfordre til, er der tale om den mest dramatiske ændring af de sikkerhedspolitiske grundvilkår i mange årtier.

Vi har allerede set, hvordan der er ved at blive løst op for en række af de regionale konflikter, der fremstod som en art biprodukter af modsætningsforholdet mellem Øst og Vest.

Og i Golfen, hvor en desperat diktator med et overdimensioneret militærapparat troede, at han ustraffet kunne begå aggression, så vi, at verdenssamfundet kan reagere med beslutsomhed. Efter at vi igennem mange år næsten havde lært at leve med FN-systemets begrænsede muligheder for at handle, har vi nu grund til at håbe på, at de oprindelige intentioner bag pag-

[Statsministeren]

ten kan komme til udfoldelse. Det er en udvikling, som vi støtter af al magt.

Men det er naturligvis i Europa, vi klarest og mest direkte vil opleve opruddets følger på godt og ondt. Med erfaringerne fra Central- og Østeuropa har vi fået en forsmag på, hvad der venter: på den ene side friheden og alle de nye muligheder, på den anden side alle problemerne, som viser sig, når man begynder at røre ved de stivnede strukturer, afsløringer af utrolig ineffektivitet og spild og følgerne af en ophobet rovdraft på miljøet. Samtidig kommer etniske problemer og nationale modsætninger, som de gamle regimer nok havde lagt låg på, men netop ikke havde kanaliseret ind i holdbare løsningsmodeller, til syne. Borgerkrigen i Jugoslavien er et forfærdende vidnesbyrd herom, men andre konflikter lurur.

På os i Vesten, som har været begunstiget af en udvikling i frihed og af et effektivt økonomisk system, hviler der nu et tungt ansvar for at træde hjælpende til. Mange grunde taler derfor. Det er sådan set mindre afgørende, om man lader sig drive af næstekærlighed eller af velforstået egeninteresse, det afgørende er, at der handles og handles hurtigt. Hastigheden er især afgørende, når det drejer sig om hjælp i form af fødevarer og medicin i truende nødsituationer.

På lidt længere sigt er den mest perspektivrige indsats, vi kan yde, forskellige former for teknisk bistand og rådgivning til fremme af den uhyre omstillingsproces, som nu forestår. Adskillige programmer, især i EF-regi, er allerede besluttet, og her kan vi med god mening på nationalt plan supplere med det, vi hver for sig er gode til, sådan som det også fremgår af den plan for bistanden til Østeuropa, som regeringen netop har lagt frem.

Det er åbenbart, at der vil være et kolossalt behov for investeringer i alle de lande, som nu står foran denne vældige omstillings- og moderniseringsproces. Det er lige så klart, at de midler, der vil være til rådighed, er begrænsede. Det nødvendiggør, at der udfoldes store bestræbelser på at sikre, at indsatsen kanaliseres de rigtige steder hen. De internationale finansielle institutioner, herunder den nye Østbank, er langt inde i disse overvejelser.

Forholdet mellem de enkelte lande, der var underlagt den gamle kommandoøkonomi, udgør et særligt problem i den nuværende fase.

Det gælder de østeuropæiske lande i forhold til Sovjetunionen, hvor jo samhandelen, bl.a. energiimporten, var baseret på varebytte, og det gælder ikke mindst de baltiske lande, der nu skal opbygge nye og sammenhængende økonomier. Naboforholdet gjorde det naturligt, at de nordiske lande, ikke mindst Danmark, gik i spidsen og støttede de baltiske landes frigørelsesproces, og lige så naturligt vil det være, at vi også yder en særlig indsats i forhold til disse tre nye lande i den kommende tid.

Danmark bidrager aktivt til gennemførelsen af et europæisk energicharter, som kan vise sig at blive et vigtigt grundlag for udviklingen af de økonomiske relationer mellem de tidligere østbloklande og Vesten.

Hele processen skal jo føre til, at de tidligere kommunistiske lande bliver i stand til at producere varer, som også kan sælges på verdensmarkedet. Det kan betyde øget konkurrence også over for danske erhverv, men de har reageret positivt over for den mulighed, og regeringen ser sådan på det, at selv om det skulle rejse problemer for virksomheder og for brancher i Danmark, så må vi betale den pris. Det vil også være den holdning, vi vil indtage over for vores partnere i EF.

Samhandel og samarbejde i det nye Europa bliver arbejdstitlen for de kommende mange år. De kanaler, som dette arbejde skal følge, vil være mange. Eksisterende samarbejdsstrukturer vil få nyt liv, og flere vil sikkert komme til. Inden for de sidste år har vi kunnet glæde os over, at CSCE, Konferencen om Sikkerhed og Samarbejde i Europa, fra at være en proces nu er ved at antage faste konturer. Vejen frem ad denne vej vil få vor uforbeholdne støtte.

Når det gælder ansvaret for vor umiddelbare sikkerhed, er det fortsat NATO, som er forankringen, et NATO, som tilpasser sig de ændrede vilkår, men som er rede til at give en troværdig garanti for vor sikkerhed. Omfanget af de tilpasninger, som NATO-alliancen står over for, får man et godt billede af ved at studere præsident Bushs nye initiativ.

Selv om klimaet i Europa er blevet afgørende ændret, er usikkerheden i mere teknisk-militær forstand dog fortsat en faktor, vi er nødt til at kalkulere med. I Sovjetunionen er der fortsat ophobet en formidabel militær kapacitet, og vi har endnu til gode at se, hvordan det-

[Statsministeren]

te land – eller disse lande – vil definere interesserne i forhold til den omkringliggende verden.

Endelig er der grund til at understrege betydningen af, at NATO gennem sin blotte eksistens bibringer det samlede europæiske sikkerhedsbillede et vigtigt element af stabilitet og forudsigelighed. På den måde kan man sige, at NATO allerede har bidraget positivt til ændringerne i Central- og Østeuropa. Det er jo egentlig også tankevækkende, at vi oplevede, at Boris Jeltsin midt under kupforsøget ringede til NATO's generalsekretær. Regeringen vil aktivt deltage i dialogen med vore NATO-partnere om den fornyelse og den justering af alliancen, som den nye europæiske udvikling tilsiger.

En stadig vigtigere rolle i de kommende år er tiltænkt EF og det politiske samarbejde i tilknytning dertil. EF er en krumtap i den samlede europæiske udvikling. Forhandlingerne om henholdsvis økonomisk og monetær union og politisk union er nu ved at nærme sig den afsluttende fase, og vi har grund til at tro, at de vil kunne færdiggøres med et positivt resultat i år.

Med det forbehold, der altid må tages, når der er tale om 12 suveræne aktører, tegner der sig et billede af en traktatændring, som logisk kompletterer og bygger videre på Fællesakten fra 1986. Vi vil se en udbygning af de enkelte samarbejdsområder, visse, men dog forholdsvis begrænsede institutionelle ændringer samtidig med en øget vægt på relationerne udadtil ikke mindst i lyset af den udvikling, jeg netop har omtalt. Mere skal jeg ikke sige ved denne lejlighed om substansen i forhandlingerne. Det er jo stof, som er velkendt af Tingets medlemmer, og det er i alle tilfælde spørgsmål, som vi får rig lejlighed til at diskutere grundigt igennem siden hen.

Men jeg vil gerne komme med et par betragtninger om den ånd, hvori vi bør tage stilling til den igangværende reform af EF-samarbejdet. Ikke mindst i lyset af den samlede europæiske udvikling har vi en klar egeninteresse i, at EF-samarbejdet udvikler sig på en dynamisk måde – af mange grunde. Jeg skal blot nævne tre:

For det første vil der i de kommende mange år blive brug for en ekstraordinær kraftanstrengelse i forhold til den tidligere kommuni-

stiske del af Europa. Forudsætningen økonomisk, handelsmæssigt og politisk er et EF, som så har kræfter til at løfte den opgave. Det er mit klare indtryk, at de østeuropæiske lande selv er enige i denne sammenhæng.

For det andet har en række europæiske lande, flere af de nuværende EFTA-lande og visse af de østeuropæiske lande tilkendegivet ønske om medlemskab eller, som en mellemstation på vejen dertil, en form for tæt tilknytning til EF. Det, disse lande stræber imod, er EF med dets iboende dynamik, sådan som den bl.a. fremgår af de aktuelle unionsplaner, og ikke en svækket eller statisk udgave af samarbejdet.

For det tredje har opbruddet i Central- og Østeuropa og tilsynecomsten af gamle etniske og nationale stridsspørgsmål ikke kunnet undgå at give os alle associationer om et Europa fra en svunden tid. Som Frankrigs præsident Mitterrand så malende har udtrykt det, skal vi faktisk vælge mellem en vej, der fører frem til det 21. århundrede, og en, der fører tilbage til det 19.

Varetagelsen af Danmarks åbenbare interesser efterlader ingen tvivl om, hvilken vej vi bør vælge. Regeringen vil derfor lægge op til, at vi fortsætter den konstruktive linje, som blev indledt med fremlæggelsen af det danske memorandum fra oktober sidste år og de danske traktatforslag, som vi præsenterede i foråret.

Sveriges ansøgning om medlemskab af EF tillægger vi den største vægt, også af hensyn til det videre nordiske samarbejde. Når på et tidspunkt alle nordiske lande måtte være medlemmer af EF, vil vi i fællesskab med tyngde kunne tilføre EF-samarbejdet værdifuld inspiration, og det regionale samarbejde, vi nu i mange år har praktiseret med så smukke resultater, vil blive revitaliseret. Men indtil vi kommer så langt, vil regeringen aktivt arbejde for, at der bliver fundet en tilfredsstillende forhandlingsløsning vedrørende det såkaldte EØS-samarbejde mellem EF og EFTA-landene.

Det er regeringens opfattelse, at de igangværende GATT-forhandlinger bør føre til en yderligere liberalisering af verdenshandelen. Afviklingen af handelshindringer vil give danske virksomheder muligheder for at opdyrke nye markeder.

Det er på hele denne internationale baggrund, med de muligheder og med de problemer, den stiller os over for, jeg på regeringens

[Statsministeren]

vegne i dag indbyder alle Folketingets partier til at deltage i et samarbejde for at løse vore mere hjemlige opgaver.

Jeg ved godt, hvad vi alle er enige om at prioritere højest: at få skabt grundlaget for øget vækst i dansk produktion og beskæftigelse og dermed for en mærkbar nedgang i den alt for store arbejdsløshed. Vi står i dag med langt bedre muligheder for at løse den opgave, end vi har gjort gennem mange år.

Vores økonomiske handlefrihed har i mange år været stærkt begrænset af den kendsgerning, at vi havde et betydeligt underskud på betalingsbalancen og en alt for høj inflation, men de problemer er jo nu løst. Vi har i de sidste par år haft et rimeligt overskud – for nu at sige det behersket – og vi har stabile priser. Det giver os et bredere økonomisk-politisk spillerum.

Jeg vil alligevel gerne understrege, at selv om vi har fået større muligheder, så er de ikke ubegrænsede. Vi har et stort underskud på statsfinanserne, og vi har en stor statsgæld. Renterne af statsgælden udgør næsten 60 mia. kr. om året. Det er derfor en uomgængelig nødvendighed i de kommende år at få fjernet underskuddet på statens finanser, så vi kan begynde at nedbringe gælden. Selv om vi ikke længere skal koncentrere kræfterne om at fjerne underskuddet på betalingsbalancen og bekæmpe højinflationen, skal vi sørge for at fastholde overskuddet og at bevare lavinflationen.

Under afslutningsdebatten i foråret bebudede jeg på regeringens vegne, at vi ville tage initiativ til en bredt anlagt indsats imod arbejdsløsheden, når vi mødtes igen her i efteråret.

I mellemtiden har vi analyseret problemerne, og vi har udformet en lang række forslag til initiativer, som hver for sig kan give et bidrag til en forøgelse af beskæftigelsen. Nogle af dem har fundet udtryk i regeringens finanslovsforslag, andre har fundet udtryk i den redegørelse, som blev udarbejdet i forbindelse med den beskæftigelseskonference, der blev afholdt for 3 uger siden.

Lad mig om denne konference sige, at det naturligvis ikke var hensigten, at der på den skulle forhandles, men vi fandt det værdifuldt at udveksle synspunkter med repræsentanter for arbejdsmarkedet og erhvervslivet og høre, om de havde andre eller bedre ideer.

Som det var venteligt, var der ikke overensstemmelse mellem synspunkterne på alle områder, men vi fik alligevel et klart indtryk af, at der fra alle sider var en stærk ansvarsfølelse over for den fælles opgave og en betydelig åbenhed over for løsningen af problemerne. Det er betydningsfuldt, for vi får ikke den nødvendige vækst, hvis ikke vi alle – regeringen, Folketinget, arbejdsmarkedets og erhvervslivets folk – trækker i samme retning.

Regeringen er åben over for forhandlinger om alle de initiativer, der er skitseret både i finanslovsforslaget og i den redegørelse, jeg før nævnte, ligesom vi naturligvis gerne forhandler ideer og forslag fra Folketingets partier eller andre.

Men der er nogle helt grundlæggende betingelser, der må være opfyldt, hvis vi skal skabe basis for en væsentlig og varig formindskelse af ledigheden. For det første må det ikke gå ud over prisstabiliteten eller betalingsbalancen – vi skal bevare stabile priser og overskud på betalingsbalancen – og for det andet må det ikke ødelægge vore muligheder for at få nedbragt underskuddet på statsfinanserne i de kommende år. Hvis vi ikke holder fast ved disse betingelser, vil vi igen i løbet af kort tid stå i en situation, hvor den økonomisk-politiske handlefrihed bliver meget begrænset. Det betyder derfor, at det er i den private sektor, vi skal skabe vækst i de kommende år, først og fremmest i de erhverv, der konkurrerer med udlandet. Der er ikke plads til en vækst, der alene er fremkaldt af en forøgelse af den indenlandske efterspørgsel, det er fortsat eksporterhvervene og de importkonkurrerende erhverv, der skal være drivkraften i væksten.

Der har i sommerens løb været fremsat tanker om, at vi kunne få en hurtig nedgang i arbejdsløsheden ved at forøge beskæftigelsen i den offentlige sektor, bl.a. med det argument, at det stort set ville være statsfinansielt neutralt. Regeringen lægger stor vægt på at erstatte passiv forsøgelse med aktiveringsinitiativer, og det er i høj grad med sigte på det, at vi har nedsat en socialkommission. Jeg vil derfor heller ikke udelukke, at der kan være tilfælde, hvor det i den nuværende situation kan være fornuftigt at søge at aktivere f.eks. ledige unge ved midlertidigt at lade dem udføre arbejde, som kan afvikles igen, efterhånden som beskæftigelsessituationen bedres.

[Statsministeren]

Men jeg må samtidig understrege, at hvis vi i større omfang gik den vej og iværksatte job, som ikke kan afvikles igen, skabte vi bare problemer på lidt længere sigt. Hvis vi forsøgte at afskaffe arbejdsløsheden ved at udvide den offentlige sektor, ville vi sætte overskuddet på betalingsbalancen over styr, og samtidig ville vi på længere sigt skabe store statsfinansielle vanskeligheder. Når vi derimod satser på at formindske ledigheden ved at fremme væksten i den private sektor, vil det i sig selv bidrage til at fjerne underskuddet på statsfinanserne. Dagpengeudgifterne falder, og skatteindtægterne stiger – og det har vi brug for – men den virkning fik vi jo ikke, hvis vi nedbragte arbejdsløsheden ved at ansætte flere i den offentlige sektor. For det første ville det ikke være finansielt neutralt, og selv om det var tilfældet, ville forøgelsen af beskæftigelsen ikke bidrage til at formindske underskuddet på statsfinanserne. Og hvis vi skal fjerne det underskud – og det skal vi jo – ville der kun være to muligheder: massive besparelser på andre områder eller en forøgelse af skattetrykket, og det er ikke tiltrækkende perspektiver. Derfor må vi slå fast i dag, at den stramme offentlige udgiftspolitik skal fastholdes. Det udgiftspolitiske mål tal på 245 mia. kr. ligger fast, og udgiftskrævende initiativer skal kompenseres krone for krone.

Den første forudsætning for, at vi kan få den nødvendige vækst i den private sektor, er, at vi fortsat forbedrer konkurrenceevnen over for udlandet. Vi har kunnet glæde os over, at der i de seneste år har været vist en meget betydelig og betydningsfuld tilbageholdenhed i lønudviklingen, og det er mit indtryk, at der er en stærk forståelse hos arbejdsmarkedets parter for, at den tendens skal fortsætte. Det glæder jeg mig over, for det har jo haft en klart positiv virkning. Det er da rigtigt, at der siden 1986 er sket en nedgang i beskæftigelsen trods den udviste løntilbageholdenhed, men jeg synes, det er væsentligt at bemærke, at mens industriens produktion fra 1986 til 1990 kun er steget med ca. 2 pct., er industrieksporten i samme periode mængdemæssigt steget med hele 24 pct. Det betyder jo, at i disse år er skabt ca. 60.000 nye arbejdspladser i eksportindustrierne, og at den samlede tilbagegang i beskæftigelsen skyldes den afmatning på hjemmemarkedet, som var nødvendig efter forbrugseksplosionen i 1985-86.

Men det er ikke tilstrækkeligt til at sikre en rolig og behersket omkostningsudvikling, at der er denne forståelse hos arbejdsmarkedets parter. Vi må lære af erfaringerne, også de dårlige erfaringer. I 1986 var der ca. 220.000 arbejdsløse, og vi måtte konstatere, at selv ved denne relativt høje generelle ledighed begyndte vi at støde på flaskehalsproblemer, som var produktionshæmmende og skabte lønglidning. Det fortæller os, at der er noget galt med strukturerne på vort arbejdsmarked, når vi allerede ved så høj en ledighed kunne løbe ind i den slags problemer, og det kan naturligvis gentage sig, og det må vi hindre. Det er til dels et uddannelsesproblem – det har vi taget fat på, og vi skal givet fortsætte ad den vej – men det er ikke mindst et spørgsmål om at gøre vort arbejdsmarked mere smidigt, f.eks. ændre nogle strukturer, der virker som en bremse på bevægeligheden mellem forskellige fagområder, og disse problemer skal regeringen og arbejdsmarkedets parter finde en løsning på.

Samtidig er det nødvendigt, at vi beskæftiger os alvorligt med strukturen i vort dagpengesystem og til en vis grad også lønstrukturerne. Regeringen peger på en række initiativer, som vi gerne vil forhandle med både Folketingets partier og arbejdsmarkedets parter. Vi mener, at arbejdsmarkedet i langt højere grad end nu må bidrage til finansieringen af dagpengeudgifterne, og at statens andel af finansieringen bør falde tilsvarende. På den måde sikres det, at parterne får et større direkte ansvar for at sikre beskæftigelsen, og der vil komme flere i arbejde. Men de penge, det offentlige sparer ved dagpengeomlægningen, skal ikke benyttes til at øge andre offentlige udgifter, de skal komme borgerne og virksomhederne til gode. Derfor skal besparelsen reserveres til lettelse af skatter og afgifter, så vi undgår en forringelse af konkurrenceevnen ved omlægningen. Vi er helt på det rene med, at det drejer sig om særdeles følsomme emner, men under beskæftigelseskonferencen kunne vi spore en erkendelse hos parterne af, at vi bør søge at finde en løsning på problemerne i fællesskab.

Samtidig er der behov for en række initiativer, som kan fremme vor erhvervsudvikling. Vi skal først og fremmest skabe de bedst mulige rammer for erhvervslivet, både med hensyn til uddannelse, forskning og den infrastruktur, som erhvervene har brug for. Vi er også parat

[Statsministeren]

til at foretage skatteændringer, som kan medvirke til at stimulere virksomhederne til en forstærket indsats, en effektivisering af erhvervsfremmeindsatsen, øget samarbejde mellem offentlige institutioner og private virksomheder og en omlægning af ulandsbistanden i mere bilateral retning.

Samtidig vil regeringen udbygge markedsorienteringen af den offentlige sektor. Vi skal først og fremmest privatisere, flere opgaver skal løses privat og færre af det offentlige. Der skal udliciteres så mange opgaver som muligt til den private sektor. Der er store produktivtetsgevinster at hente, når opgaverne udføres af dem, der kan løse dem bedst og billigst, og derfor skal vi fortsætte med at modernisere, sørge for, at borgerne – det vil sige borgerne – får så stor indflydelse på driften som muligt.

Der er helt bestemt områder inden for det offentlige, hvor forholdene kan gøres bedre. For at sikre en større frihed for patienterne og for at udjævne ventetiderne fremsætter regeringen f.eks. nu forslag om frit sygehusvalg, og på ældreområdet vil regeringen foreslå, at kommunernes forpligtelse til at sørge for de nødvendige døgntilbud indskærpes. Gennem forhandling med fagbevægelsen vil vi søge at etablere en ordening, der indebærer, at f.eks. hjemmehjælpere kan få bistand af unge ledige. Det er naturligvis en lang proces at omlægge den offentlige sektor. Vi er i gang dermed, men det er en indsats, som konstant må prioriteres meget højt.

I de kommende år skal vi også gennemføre en række offentlige investeringer, som vil være direkte vækstfremmende, især investeringer i infrastrukturen. Det er regeringens opfattelse, at der vil være god mening i at fremskynde sådanne investeringer, hvis de er rentable og fremmer væksten, men også på andre områder kan vi indrette os sådan, at det bidrager til vækst. Lad mig nævne et par eksempler, som illustrerer, hvor mangfoldige mulighederne egentlig er. Det er regeringens opfattelse, at vi i boligpolitikken skal lægge mere vægt på byfornyelse, vedligeholdelse og eksport – tre områder, hvor der skulle være betydelige beskæftigelsesmuligheder. I 1996 skal København være europæisk kulturhovedstad. Den indsats, det kalder på, kan blive et aktiv for hovedstaden og for landet som helhed, men kan vi skabe vægtige kulturtilbud, som kan være til glæ-

de og berigelse for os selv, er der også grund til at tro, at det kan trække udenlandske turister hertil.

Regeringen har udarbejdet forslag til en lang række konkrete initiativer, som hver for sig og i forening vil styrke den økonomiske vækst, og jeg skal nu omtale de vigtigste af disse forslag. På skatteområdet foreslår regeringen lempeligere regler for afskrivning af højteknologisk udstyr, og at afgiften på aktiesætning og kapitaltilførsel bliver nedsat. Som et vigtigt element i erhvervspolitikken er der allerede sket en markant nedsættelse af selskabs- og virksomhedsskatterne, men for yderligere at fremme erhvervsudviklingen ønsker regeringen, at der etableres en uafhængig fond med en grundkapital på op til 2 mia. kr., som overvejende skal finansieres af privatiseringsindtægter. Denne fond skal ikke mindst medfinansiere små og mellemstore virksomheders risikofyldte forsknings- og innovationsprojekter samt deres indsats på eksportmarkederne.

I overensstemmelse med Folketingets dagsorden af 18. april 1991 vil regeringen fremsætte forslag om udvidede rammer for erhvervspolitisk samarbejde mellem virksomheder, stat, amter og kommuner, og som allerede nævnt vil der desuden blive fremsat forslag om, at en række investeringer i infrastrukturen, nemlig på trafikområdet, bliver fremskyndet. Det betyder også flere arbejdspladser. En hurtig vedtagelse af regeringens forslag om Ørestaden og Københavns Havn vil muliggøre en fremskyndelse af mange projekter, og desuden er der nu mulighed for at igangsætte elektrificeringen af jernbanenettet imellem Odense og Padborg, ligesom regeringen vil fremsætte forslag om anlæg af en række højt prioriterede motorveje i hovedstadsområdet samt udbygning af de jyske tværveje, forudsat at de berørte kommuner er villige til at deltage i finansieringen.

Der er allerede oprettet mere end 20.000 ekstra uddannelsespladser, og regeringen vil i 1992 etablere yderligere 5.000 pladser. Hertil kommer, at regeringen vil videreføre aftalen om flere pladser på produktionsskolerne i 1992, men for begge områder gælder, at der først skal opnås enighed om finansieringen som følge af de indgåede aftaler. Desuden foreslår vi gennem en fremsættelse af et lovforslag i denne uge, at den kommunale aktiveringspligt også kommer til at omfatte de 21-24-årige.

[Statsministeren]

Også på boligområdet er der i finanslovforslaget taget strukturpolitiske initiativer. For at stimulere beskæftigelsen på helt kort sigt vil regeringen foreslå en øget vedligeholdelse af statens ejendomme. Regeringen overvejer desuden muligheden for at præmiere opsparing til efteruddannelse efter samme model som de nuværende opsparingsordninger til uddannelses- og boligformål.

Alle disse mange forslag er fuldt finansierede, så vi kan fastholde målsætningen om en fortsat nedbringelse af underskuddet på statsfinanserne, og regeringen ønsker gerne alle forslagene gennemført i dette efterår. Vi håber, der vil være tilslutning til en indsats af denne karakter, så vi kan få skabt grundlaget for en varig fremgang i produktion og beskæftigelse.

Det er naturligvis rigtigt, hvis nogle vil sige – og det skulle ikke overraske mig – at gennemførelsen af alle disse forslag ikke vil fremkalde en vældig kraftig og øjeblikkelig nedgang i arbejdsløsheden. Det er desværre ikke en realistisk målsætning, som nogen vil kunne indfri, men derimod er det en realistisk vurdering, at vi ad den vej kan formindske arbejdsløsheden med ca. 100.000 i løbet af de næste 5 år.

Vort formål er at skabe øget vækst, men i dag er det jo umuligt at tale om vækst uden samtidig at tale om miljø. De to ting hænger sammen. Vækst er ikke noget godt, hvis det ødelægger vort miljø, men miljø koster også penge. Vore årlige udgifter til miljøformål ligger nu i milliardklassen, og derfor er det vigtigt, at vi prioriterer indsatsen på den rigtige måde, så vi får mest muligt for pengene. Vi vil derfor i nær fremtid komme med et udspil over for Folketinget til en samlet prioriteringsplan for indsatsen i 1990'erne, og det er vort håb, at vi ad den vej kan nå frem til bred enighed om de næste 10 års miljøindsats.

Der er grund til at fremhæve, at udviklingen på energiområdet bidrager meget væsentligt til at øge vore vækstmuligheder. Der er nu udsigt til, at Danmark i år for første gang bliver nettoeksportør af olie og naturgas under ét. Samtidig kan vi med vor teknologi og vor know-how medvirke til en betydelig modernisering af samfundene i Central- og Østeuropa og dermed bidrage til en væsentlig forbedring af miljøet og bekæmpelse af den grænseoverskridende forurening.

Regeringen ser med tilfredshed på den aftale, der nu er indgået om handelsrelationerne mellem Færøerne og EF. Sammen med Færøernes landsstyre arbejder regeringen på at tilvejebringe grundlaget for en fremtidig råstofordning, hvorom der forhåbentlig kan træffes aftale mellem hjemmestyret og rigsmyndighederne i løbet af 1992.

I år er den nye råstofaftale for Grønland trådt i kraft. Grønlands hjemmestyre har overtaget sundhedsvæsenet og de to lufthavne Søndre Strømfjord og Kulusuk. Regeringen vil i tæt samarbejde med Landstinget stræbe efter at udvikle råstofsektoren som et væsentligt bidrag til den grønlandske samfundsøkonomi, ligesom vi i øvrigt ser frem til et godt samarbejde med Landstinget.

Det er en spændende tid, vi står over for, både når det gælder udviklingen i Europa, i den øvrige verden og her i vort eget land. Vi skal tage aktivt del i skabelsen af det nye Europa og den nye verdensorden, som er på vej, det vedkommer i allerhøjeste grad os. Jeg synes egentlig godt, jeg vil fremhæve, at der i denne spændende tid har været bred politisk enighed om den holdning, Danmark skulle indtage, og det er regeringens håb, at denne brede enighed vil kunne bestå, også over for de store beslutninger, vi uvægerlig vil komme til at tage i de kommende måneder og år.

Regeringen indbyder alle Folketingets partier til at samarbejde om løsningen af de store opgaver. Vi fremlægger vore egne forslag, men vi understreger igen, at de er fremlagt til forhandling. Vi er også rede til at se med åbent sind på gode forslag, som fremsættes af partierne uden for regeringen. Det afgørende er, at vi får forstærket dynamikken i vort samfund, at vi får mere vækst og mere beskæftigelse. Det er vort fælles ansvar, et ansvar, som jeg håber at alle Folketingets partier vil leve op til.

Må jeg foreslå, at vi udbringer et »Danmark leve«.

Danmark leve!

(Statsministerens opfordring besvaredes med et trefoldigt hurra).

Statsministerens redegørelse. Skriftlig del:

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38 afgives i en mundtlig og en skriftlig del.

I den skriftlige del af redegørelsen gives en kortfattet omtale af de lovforslag og forslag til folketingsbeslutning, som regeringen ved begyndelsen af det nye folketingsår regner med at fremsætte i løbet af folketingsåret.

Denne del af åbningsredegørelsen indeholder endvidere oplysninger om ministerredegørelser til Folketinget.

ARBEJDSMINISTEREN:

Ændring af lov om arbejdstilbud til ledige.

Lov om arbejdstilbud til ledige skal revideres, idet den 4-årige aftaleperiode udløber med udgangen af 1992.

Ændring af lov om en arbejdsmarkedsuddannelsesfond.

Som følge af revisionen af lov om arbejdstilbud til ledige i forbindelse med den 4-årige aftaleperiodes udløb med udgangen af 1992 fremsættes lovforslag om ændring af bestemmelserne i lov om en arbejdsmarkedsuddannelsesfond om lønmodtagerbidrag til dækning af udgifter til arbejdstilbudsloven.

Ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tilægspension. (Omlægning af ægtefællepensionsordningen m.v.).

Forslaget består af 2 dele:

Første del er en genfremsættelse af forslaget om en ændring af ATP-lovens bestemmelser om udbetaling af ægtefællepension samt visse andre ændringer/ajourføringer af bl.a. bestemmelserne om beregning af ATP-pension samt bemyndigelsesbestemmelsen om at fastsætte timegrænser for, hvornår der skal betales fuldt, to tredjedele eller intet bidrag.

Anden del indeholder forslag om ændring af ATP-lovens bestemmelser om udpegning af medlemmer til repræsentantskaber og bestyrelser, således at Statsministeriets lov om ligestilling mellem mænd og kvinder ved besættelse af visse bestyrelsesposter i den statslige forvaltning følges op i ATP-loven.

Ændring af lov om kommunal beskæftigelsesindsats. (Deltidsbeskæftigelse).

Forslaget tilvejebringer hjemmel til, at kommunen eller amtskommunen kan nedsætte arbejdstiden til f.eks. 30 timer om ugen på beskæftigelsesprojekter og ved ansættelse med løntilskud.

Lov om forbud mod anvendelse af genetiske test ved ansættelser.

Forslaget er en udløber af vedtagelsen af beslutningsforslag nr. B 8 i foråret 1991.

Forslaget går ud på at forbyde anvendelsen af genetiske test ved ansættelser.

Ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

Forslaget består af 2 dele:

I forbindelse med FFL 92 foreslås ændringer med henblik på at øge tilknytningen til arbejdsmarkedet forud for opnåelse af dagpengereget og samtidig nedbringe udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge. Desuden foreslås en ændring af dagpengereglerne bl.a. med henblik på at tydeliggøre visse af bemyndigelserne til at fastsætte administrative regler.

I forbindelse med FFL 92 foreslås ændringer med henblik på at gøre efterlønsordningen mere fleksibel og dermed øge mulighederne for en mere gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet og samtidig nedbringe de offentlige udgifter.

Ændring af lov om ferie m.v.

Lov om erhvervsuddannelser, der sammenkrev reglerne for lærlinge og efg-elever til én lov, trådte i kraft den 1. januar 1991.

I konsekvens heraf foreslås ferielovens §§ 7 og 17 a, funktionærloven m.v. ændret.

BOLIGMINISTEREN:

Ændring af lov om boligbyggeri.

I forslaget vil indgå følgende ændringer: Kvoter for 1991 for almennyttige boliger, private andelsboliger og ungdomsboliger.

Ændring af bestemmelserne om udlejning af almennyttige boliger.

Forslaget bygger på et ventelistesystem kombineret med en mulighed for, at boligsekskaberne efter aftale med kommunalbestyrelsen kan anvise lejligheder efter særlige sociale kriterier.

Endvidere foreslås forenkling af reglerne vedrørende oprykning, fortrinsrettigheder, bytte og opgørelse af boligstøtte m.v.

Endvidere vil blive foreslået:

- Ændring af bestemmelserne om afhændelse og væsentlig forandring af ejendomme, der tilhører almennyttige boligselskaber (kommunalbestyrelsens kompetence til at godkende sammenlægning af almennyttige boligselskaber).
- Ændring af lovens formålsbestemmelse (præcisering af den almennyttige boligsektors virksomhedsområde).
- Ændring af reglerne vedrørende private andelsboliger (overtagelsesforretning ved nyopførelse).

Ændring af realkreditloven.

I forbindelse med gennemførelse af EF's direktiver om egenkapital og solvensnøgletal skal der i realkreditloven fastsættes bestemmelser for realkreditinstitutternes optagelse af ansvarlig indskudskapital.

Lovforslaget vil endvidere indeholde en gennemførelse af tavshedspligtsbestemmelserne i 2. samordningsdirektiv med henblik på, at der herved skabes parallelitet til bank- og sparekasselovens tavshedspligtsbestemmelser.

Endelig vil lovforslaget indeholde bestemmelser om ændring af belåningsstrukturen på industri- og håndværksområdet. Ændringen vil indebære, at alle institutter får mulighed for samme udlånsområde – nemlig i intervallet 0–60 pct. – for så vidt angår belåning af industri- og håndværksejendomme m.v.

Ændring af lov om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter og offentlige indkøb.

Forslaget er bl.a. en konsekvens af et EF-direktiv om fremgangsmåderne ved tilbudsgivning inden for vand- og energiforsyning samt transport og telekommunikation. Direktivet skal være gennemført senest den 1. juli 1992.

Omfattet af direktivet er såvel offentlige myndigheder og statslige virksomheder som private virksomheder med koncession eller anden eneret.

Ændring af lov om statens bygge- og boligfond.

Det overvejes at ophæve loven i sin helhed og overføre de midler, fonden råder over, til andet formål.

Ændring af landinspektørloven.

Lovændringen tilsigter at skabe grundlag for at drive landinspektørvirksomhed i selskabsform.

Baggrunden for lovændringen er bl.a., at den stadig mere komplicerede lovgivning og samfundsregulering i øvrigt medfører et stigende krav om specialisering inden for landinspektørfaget og dermed et øget behov for at foretage sammenslutninger. Endvidere vil selskabsformen gøre det lettere at gennemføre generationsskifte.

Ændring af lejelovgivningen.

Ved 2 lovforslag foretages en generel revision og forenkling af lejelovgivningen, både for så vidt angår boliger og erhverv. I forslaget vedrørende boliglejemaal vil bl.a. indgå bestemmelser med henblik på at sikre, at de samlede hensættelser anvendes til indhentning af vedligeholdelseefterslæb og en bedre løbende vedligeholdelse af udlejningsmassen.

Endvidere vil indgå bestemmelser, der sikrer lejerne indseende med midlernes tilstedeværelse og medindflydelse på deres anvendelse. Derudover gennemføres en analyse af størrelsen af udlejerens afkast, som eventuelt vil give anledning til forslag til ændrede regler.

Det overvejes tillige at ændre reglerne om råderet og godtgørelse for forbedringer af det lejede, som gennemføres af lejeren. Ordningen, der baseres på gensidig aftale mellem ejere og lejere, søges i videst muligt omfang tilpasset et forslag vedrørende beboernes individuelle forbedringer i den almennyttige sektor. Lovforslaget vil inden fremsættelsen skulle afhandles politisk med aftaleparterne vedrørende den boligpolitiske handlingsplan af 14. maj 1991.

Vedrørende erhvervslejelovgivningen har boligministeren anmodet grundejer- og lejerorganisationerne om i fællesskab inden udgangen af september måned at gennemføre drøftelser om, hvilke ændringer der efter organisationernes opfattelse kunne være hensigtsmæssige at gennemføre i den gældende lovgivning.

Lejelovgivningen vil herudover blive foreslået ændret således, at der som foreslået i regeringens oplæg om vækst og beskæftigelse bliver fri lejefastsættelse ved omdannelse af eksisterende erhvervslejemål til boliglejemål og ved nyt privat udlejningsbyggeri.

Ændring af lov om individuel boligstøtte.

Loven vil blive foreslået ændret på basis af en analyse af årsagerne til væksten i udgifter til boligstøtte og behovet for opstilling af en ændret målsætning for boligstøttesystemets udformning.

Forslaget vil inden fremsættelsen skulle afhandles politisk med aftaleparterne vedrørende den boligpolitiske handlingsplan af 14. maj 1991.

Samtidig foreslås i konsekvens af ændringer af lov om social bistand, at boligstøttelovens refusionsbestemmelse vedrørende kommunens udgifter til boligstøtte til personer, der har fået opholdstilladelse efter udlændingeloven, ændres.

Endvidere foreslås i konsekvens af de ændrede rentefastsættelsesbestemmelser i lov om lån til betaling af ejendomsskatter, at renten for boligydelsesslån fastsættes til halvdelen af Nationalbankens diskonto.

Endelig foreslås som led i bestræbelserne for at begrænse væksten i udgifterne til overførselsindkomst en reduktion af den udbetalte boligstøtte. Forslaget er et forhandlingsudspil, som vil kunne erstattes eller kombineres med andre forslag under forudsætning af, at sparemålet nås.

Der vil herudover skulle foretages yderligere ændringer som følge af ændringer i anden lovgivning, ligesom det overvejes at ændre tildelingsreglerne for boligfællesskaber vedrørende pensionister (de såkaldte »oldekoller«).

Lov om byfornyelse og boligforbedring.

Der vil blive foreslået omfattende ændringer i byfornyleslovgivningen. Regelsættet søges – gennem en ny lov om byfornyelse og boligforbedring – forenklet, uden at lejernes indsigt i og indflydelse på byfornyelsen herved tilside-sættes.

Samtidig søges etableret en større og mere direkte sammenhæng mellem indholdet i byfornylesbeslutningen og de implicerede parter betaling af de hermed forbundne udgifter,

ligesom tilskyndelsen til byfornyelse på privat grundlag skal styrkes.

Lovforslaget vil inden fremsættelsen skulle afhandles politisk med aftaleparterne vedrørende den boligpolitiske handlingsplan af 14. maj 1991.

Ændring af lov om boligbyggeri.

Der foreslås ændringer i styringen af det direkte støttede boligbyggeri (almennyttige boliger, ungdomsboliger, ældreboliger og private andelsboliger). Forslaget tilsigter at smidiggøre planlægningen, gennemførelsen og finansieringen af byggeriet i forhold til efterspørgslen efter nye boliger, bl.a. gennem øget inddragelse af kommunerne. Decentraliseringen vil kunne medvirke til en forenkling af reglerne for nybyggeriet.

Endvidere foreslås indførelse af øget råderet for beboerne i den almennyttige boligsektor (godtgørelse for forbedringer, som er gennemført af lejeren).

Forslaget vil inden fremsættelsen skulle afhandles politisk med aftaleparterne vedrørende den boligpolitiske handlingsplan af 14. maj 1991.

Herudover vil der i lovforslaget kunne indgå eventuelle ændringer som følge af arbejdet i en netop nedsat arbejdsgruppe om de almennyttige boligselskabers administrationsudgifter, nettorenteindtægter og egenkapital m.v.

Ændring af lov om boliger for ældre og personer med handicap.

Forslaget må ses som en konsekvens af foreslåede ændringer i boligbyggeriloven om styringen af finansieringen af det støttede byggeri.

Forslaget vil inden fremsættelsen skulle afhandles politisk med aftaleparterne vedrørende den boligpolitiske handlingsplan af 14. maj 1991.

Ændring af lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber.

Det undersøges i samarbejde med Skatteministeriet, om det er muligt at ændre på grundlaget for den offentlige vurdering af private andelsboliger. På grundlag heraf overvejes, om det er hensigtsmæssigt at foretage ændringer i de gældende bestemmelser om prisfastsættelse ved overdragelse af andele.

Et lovforslag herom vil inden fremsættelsen skulle afhandles politisk med aftaleparterne vedrørende den boligpolitiske handlingsplan af 14. maj 1991.

Ændring af lov om elektriske stærkstrømsanlæg.

Som følge af udviklingen inden for EF overvejes det at stille forslag om konsekvensændringer.

Herudover overvejes det at indføre regler om brugerbetaling.

ENERGIMINISTEREN:

Lov om statstilskud til energibesparelser i erhvervsvirksomheder.

Lov om statstilskud til omstilling af ældre boliger til kraftvarme.

Lov om statstilskud til fremme af færdiggørelse af fjernvarmenet.

Lov om statstilskud til fremme af decentral kraftvarme og udnyttelse af biobrændsler.

Et flertal i Folketinget bestående af S, SF og RV har pålagt regeringen at fremsætte lovforslagene til gennemførelse af de tilskudsordninger, der er skitseret i folketingsbeslutning af 21. maj 1991 om omlægning af energiafgifterne m.v.

For så vidt angår de i folketingsbeslutningen angivne afgiftsændringer falder de nødvendige lovforslag inden for Skatteministeriets forretningsområde.

Energiministeren vil give Folketinget redegørelser om:

- Energipolitik.
- Dansk Olie og Naturgas A/S med datterselskaber.

FINANSMINISTEREN:

Finanslov for finansåret 1992.

Finanslov for finansåret 1993.

Lov om tillægsbevilling for finansåret 1991.

Lov om Ørestaden m.v.

Lovforslaget er en rammelov, der giver mulighed for, at staten kan indgå i interessentskaber med Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og Københavns Amt. Herudover er der tale om en anlægslov for letbaner og veje i de nævnte kommuner.

Loven indeholder endelig visse planlægningsbestemmelser. Der er tale om en uændret genfremsættelse.

Ændring af forskellige lovbestemmelser om erhvervsudøvelse på grundlag af autorisation, bevilling m.v. (Restanceinddrivelse).

Lovforslaget er en opfølgning af udvalgsarbejdet i Finansministeriet vedrørende restancer til det offentlige. Ændringerne i forskellige love vedrørende erhvervsudøvelse på grundlag af autorisation m.v. giver hjemmel til nægtelse af udstedelse og fratagelse af autorisationer m.v., såfremt ansøgeren/bevillingshaveren har betydelig forfalden gæld til det offentlige.

Lånebemyndigelseslov for indenlandsk låntagning.

Det kan i løbet af folketingsåret vise sig hensigtsmæssigt at øge den indenlandske lånebemyndigelse, hvilket kræver lovgivning.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag til:

Lovgivning om fristyrrelser.

I forbindelse med et kommende fristyrelsesprojekt kan det, afhængigt af indholdet i de enkelte konkrete fristyrelsesforsøg, eventuelt blive nødvendigt at fremsætte forslag om ændring af bestemmelser i de regelsæt, som regulerer den/de pågældende fristyrelse(r)s virksomhed.

Det kan endnu ikke siges, om der er behov for en generel lov eller der alene kan blive tale om eventuelle ændringer i love vedrørende de enkelte områder.

Finansministeren vil give Folketinget en redegørelse om:

- Den offentlige sektor.

FISKERIMINISTEREN:

Lov om ferskvandsfiskeri.

Forslaget skal sikre et mere tidssvarende regelsæt for fiskeriet i ferskvand. De gældende regler forenkles, og reglerne tilpasses myndighedsstrukturen i de gældende miljølove.

Ændring af lov om regulering af fiskeriet og lov om saltvandsfiskeri.

Forslaget indebærer en justering af de nationale danske lovregler om adgangen til fiskeriudøvelse og kapacitetsreguleringen af fiskerflåden i lyset af EF-reglerne.

Ændring af lov om administration af Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger m.v.

Forslaget sigter på at ændre den eksisterende hjemmel til at opkræve afgifter til betaling af særlige opgaver til gavn for erhvervet, som ellers ikke ville blive udført. Beløbene kan overdrages til fonde og hertil tilpasses kravene om klarhed omkring forvaltning og administration.

Ændring af lov om saltvandsfiskeri.

Forslaget skal ophæve de særlige ålegårdsnævn, der nedsattes til løsning af konflikter vedrørende fiskeri med de særlige ålegårdsrettigheder. Der udpeges medlemmer fra både amtsråd og Folketing til de stående nævn. Da nævnene ikke har haft sager i mange år, bør instituttet ophæves og eventuelle sager afgøres i medfør af den almindelige fiskerilovgivning.

FORSVARSMINISTEREN:

Ændring af lov om tilvejebringelse af befordringsmidler til brug for krigsmagten og ved beskyttelse af civilbefolkningen mod følgerne af luftangreb.

Lovændringen er nødvendiggjort af en ombudsmandsafgørelse fra maj 1991.

Formålet med lovændringen er at tilvejebringe et nyt grundlag for udskrivning af motorkøretøjer til totalforsvaret, herunder det militære forsvar og civilforsvaret.

INDENRIGSMINISTEREN:

Ændring af lov om frikommuner.

Lov om frikommuner indeholder hjemmel til frikommuneforsøg på en række områder. Loven forventes fortsat at skulle ændres med det formål at skaffe hjemmel til de frikommuneforsøg, kommunerne løbende ønsker at gennemføre, og hvortil der ikke allerede er hjemmel. Der vil blive fremsat to ændringsforslag.

De tre årlige love om indfødsrets meddelelse.

Ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.

Loven indeholder bestemmelser om udligningsordninger og statstilskud. Der vil blive fremsat forslag om visse ændringer af loven, bl.a. som opfølgning af aftalen mellem regeringen og de kommunale parter af 11. juni 1991.

For det første vil der blive foreslået et nyt udgiftsbehovskriterium: over 85-årige. Udgifter til denne aldersgruppe er blevet af stigende betydning i de kommunale budgetter, og det tilsigtes, at kommuner med særlig mange udgifter til denne befolkningsgruppe tilføres ekstra midler.

Ligeledes i medfør af kommuneaftalen vil der blive foreslået en ændring i udligningen, som tager højde for kommunernes udgifter ved flygtninge i forbindelse med udløbet af 6½-årsperioden. Denne del af lovforslaget påregnes fremsat sammen med forslag fra socialministeren om ændret flygtningefinansiering i henhold til lov om social bistand.

Herudover kan der blive tale om en tilpasning af udligningssystemet for beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet og desuden en revision af kriterier i udgiftsbehovsopgørelsen som følge af de senere års udgiftsudvikling.

Ændring af kildeskatteloven m.v. (Ændret afregning af indkomstskat mellem staten, kommunerne og amtskommunerne).

Lovforslaget er en opfølgning af aftalen mellem regeringen og de kommunale parter af 11. juni 1991.

Lovforslaget vil således indeholde bestemmelser om ændrede afregningsprincipper med henblik på at mindske usikkerhedsmomenterne i relation til den kommunale budgetlægning. Med dette formål for øje vil det blive foreslået, at afregningen i november måned af forskelsbeløb vedrørende det foregående år udsættes til det efterfølgende år. Desuden foreslås fremrykning af efterreguleringen i tilskuds- og udligningssystemet, således at den afregnes samtidig med forskelsbeløbet. Ændringerne foreslås at få virkning første gang fra indkomståret 1991 med afregning af forskelsbeløb og efterregulering i 1993.

Endvidere vil der blive foreslået en hurtigere afregning af ikkeinddrevne beløb. Ikkeinddrevne kommuneskatter vedrørende 1991 og

følgende år skal således ifølge forslaget kunne modregnes i udbetalingerne til kommunerne 3 år efter indkomståret.

Endelig vil lovforslaget indeholde en finansieringsgaranti, som skal sikre kommuner og amtskommuner under ét indtægter vedrørende 1992 svarende til det, der blev forudsat ved indgåelsen af aftalen mellem regeringen og de kommunale parter den 11. juni 1991.

Ændring af kommunernes muligheder for restanceinddrivelse.

I regeringens aftale af 11. juni 1991 med Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen er det bl.a. fastsat, at der skal udarbejdes lovforslag med henblik på at forbedre de kommunale myndigheders muligheder for restanceinddrivelse.

Indenrigsministeriet har taget initiativ til nedsættelse af en arbejdsgruppe med henblik på at udpege de områder, hvor en lovændring er ønskelig. I samarbejde med de berørte ministerier udarbejdes et fælles lovforslag for alle de berørte områder.

INDUSTRIMINISTEREN:

Ophævelse af lov om begravelseskasser.

Forslaget er en genfremsættelse fra folketingsåret 1990-91 (1. samling). Det foreslås at ophæve begravelseskasseloven, idet det findes unødvendigt over for begravelseskasser at opretholde et så omfattende tilsyn, som forsikringsteknisk tilsyn er.

Ophævelse af loven er et led i regeringens afbureaukratiseringsplan.

Ændring af lov om en værdipapircentral.

Forslaget vil bl.a. omfatte en reduktion af ændringsmeddelelser, som Værdipapircentralen skal udsende.

Det er hensigten, at den enkelte kontohaver udtrykkeligt kan frabede sig at modtage ændringsmeddelelser. Desuden vil det kontoførende institut kunne indgå aftale med Værdipapircentralen om, at der ikke skal udsendes ændringsmeddelelser. Der vil kunne indgås sådanne aftaler, hvis de kontoførende institutters kontrol- og opfølgningssystem opfylder visse minimumskrav.

Ændring af lov om banker og sparekasser.

I fortsættelse af brancheglidningsrapporten foreslås, at midlerne i pengeinstitutternes puljeordninger bl.a. regnskabsmæssigt adskilles fra pengeinstitutterne, ligesom der bør udarbejdes særskilte placeringsregler.

Lovforslaget vil medføre en øget gennemsigthed, som anses for tiltrængt som følge af de betydelige tab, pengeinstitutterne har haft i 1990 på de værdipapirbeholdninger, der indgår i kapitalpensionspuljerne.

Lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.

Et af Industriministeriet i 1986 nedsat udvalg har i juni 1990 afgivet betænkning med henblik på en mere gennemgribende modernisering af loven.

Lovforslaget forventes at bygge på indstillingen fra udvalgets flertal.

Ændring af konkurrenceloven.

Ved administration af loven har der vist sig betydelige problemer i forbindelse med offentlighed og fortrolighed som følge af lovens vidtgående regler om gennemsigthed. Reglerne synes at gå videre, end loven tilsigter, i visse tilfælde endda så vidt, at lovens formål modarbejdes.

Forslaget har til formål at justere reglerne således, at gennemsigtheden målrettes mod konkurrencefremme.

Ændring af lov om registreringsafgift for fritidsfartøjer.

Lovforslaget, der genfremsættes i uændret form, blev fremsat den 10. oktober 1990, men bortfaldt som følge af udskrivning af valg.

Efter loven skal der ved nyoptagelser af fritidsfartøjer i Skibsregistret samt ved ændring i adkomstforholdene, jf. skibsregistreringslovens § 23, betales en afgift på 5.000 kr.

Som en konsekvens af lovens formulering skal der betales registreringsafgift, såfremt en ægtefælle som hensiddende i uskiftet bo overtager et allerede registreret fritidsfartøj, der i Skibsregistret er registreret som tilhørende den afdøde ægtefælle.

Det foreslås at afskaffe afgiften i denne situation. Endvidere åbnes der også mulighed for fritagelse for afgift i forbindelse med skifte af dødsboer eller fællesboer i ægtefællernes levende live.

Skibe med hjemsted i Grønland registreres i Skibsregistret, men er fritaget for registreringsafgift. Denne fritagelsesmulighed har været udnyttet af personer uden grønlandsk bopæl, der har unddraget sig afgiften ved at flytte skibets hjemsted til Grønland. Denne utilsigtede virkning af loven foreslås afskaffet, således at alene skibe hjemmehørende i Grønland, der tilhører personer, der har bopæl i Grønland, eller selskaber, der har hjemsted i Grønland, bliver fritaget for afgift.

Samtidig foreslås afgiftsbeløbet, der ikke er blevet reguleret siden lovens vedtagelse i 1986, forhøjet fra 5.000 kr. til 5.700 kr.

Ændring af lov om skoleskibsafgift.

Til delvis dækning af udgifterne ved driften af statens skoleskib, »Danmark«, har ejeren af et registreringspligtigt dansk skib med en tonnage på over 300 BRT pligt til at betale en afgift til staten. Afgiften er 50 øre årligt pr. registerton og indbragte 1,3 mio. kr. i 1990.

Loven har gyldighed indtil udgangen af 1991 og bortfalder, såfremt forslaget ikke fremsættes. Det foreslås, at man i modsætning til den hidtidige praksis, hvor loven alene er blevet forlænget for nogle år ad gangen, nu gør loven permanent.

Ændring af lov om Københavns Fondsbørs.

Formålet med lovforslaget er at præcisere to udtryk i loven, som kan give anledning til uklarhed.

Ændring af lov om betalingskort m.v.

Forslaget er en konsekvens af den debat, der har været om forslaget fra 1989-90. Der iværksættes en grundlæggende revision af hele betalingskortloven.

Ændring af patentloven. (Ratifikation af Aftale om EF-patenter, indsigelse efter patentudstedelse og administrativ omprøvning).

Lovforslaget tilsigter at tilvejebringe hjemmel til ratifikation af EF-patentkonventionen og at tilpasse patentloven hertil.

Hovedformålet med konventionen er gennemførelse af et særligt fællesskabspatent at fremme samhandelen inden for EF og således fjerne de hindringer, der kan opstå som følge af de territoriale rettigheder, der er knyttet til nationale patenter.

EF-patentkonventionen har et erhvervsøkonomisk sigte og er en overbygning på Den Europæiske Patentkonvention.

Der skal fortsat være mulighed for at opnå dansk patent alene omfattende Danmark. Samtidig tilsigter lovforslaget at indføre mulighed for, at indsigelse mod patentudstedelse behandles efter udstedelsen i stedet for som nu før patentets meddelelse. Endvidere indeholder lovforslaget adgang til administrativ omprøvning i hele patentets gyldighedsperiode samt enkelte tilpasninger i patentloven.

Vedtagelsen af lovforslaget kræver fem sjettedeles flertal i Folketinget.

Lov om kommunal og amtskommunal deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter.

Forslaget fremsættes på baggrund af en dagsorden, der blev vedtaget under Folketingets debat om en forespørgsel fra SF til statsministeren om rammerne for kommuners og amters deltagelse i erhvervsvirksomhed. Lovforslaget indeholder i overensstemmelse med dagsordenen udvidede rammer for erhvervspolitisk samarbejde mellem private virksomheder, stat, kommuner og amter vedrørende erhvervsudviklingsprojekter, systemeksport, regionale erhvervsudviklingsprogrammer og finansiering af EF's regionalfondsprogrammer.

Ændring af lov om forsikringsvirksomhed, lov om tilsyn med firmapensionskasser og lov om udveksling af forsikringstjenesteydelser inden for direkte skadesforsikringsvirksomhed. (Gennemførelse af EF-bestemmelser).

Ændringen vil omfatte:

- En tilpasning af lov om forsikringstjenesteydelser og lov om forsikringsvirksomhed til det vedtagne direktiv om motoransvar. Direktivet skal være gennemført senest den 20. november 1992 med ikrafttræden den 20. maj 1993.

Lovforslaget vil bringe den lovpligtige motoransvarsforsikring ind under anvendelsesområdet for fri udveksling af tjenesteydelser i henhold til 2. skadeforsikringsdirektiv.

- En tilpasning af lov om forsikringsvirksomhed bl.a. til det vedtagne 11. direktiv om filialer.

Direktivet skal være gennemført senest den 1. januar 1991 med ikrafttræden den 1. januar 1993.

Direktivet vedrører offentlighed vedrørende en række vigtige dokumenter og oplysninger om filialer – f.eks. formål, retlig form, samt hvem der er beføjet til at forpligte filialen – med henblik på beskyttelse af selskabsdeltagere og tredjemand.

- Ændring af lov om tilsyn med firmapensionskasser som følge af ændringerne i årsregnskabsloven og lov om forsikringsvirksomhed.

Lov om ligebehandling i erhvervsmæssige pensionsordninger. (Gennemførelse af EF-bestemmelser).

Under Industriministeriet er nedsat et pensionsoverførselsudvalg, der bl.a. har til opgave at udarbejde en lov om tilpasning af forsikringslovgivningen til det vedtagne direktiv om ligebehandling af mænd og kvinder inden for de erhvervstilknyttede sociale sikkerhedsordninger. Direktivet skulle være trådt i kraft senest 30. juli 1989. Direktivet omfatter kollektive arbejdsmarkedspensionsordninger og indebærer, at der ikke må finde nogen forskelsbehandling sted på grundlag af køn, direkte eller indirekte.

Lov om beskyttelse af brugsmodel.

Lovforslaget har til formål at indføre en beskyttelse af mindre, tekniske opfindelser. Det drejer sig dels om opfindelser, hvor det på grund af opfindelsens højde ikke vil være muligt at opnå patentbeskyttelse, dels om opfindelser, hvor patentbeskyttelse findes for dyr eller for tidkrævende. Beskyttelsestiden vil være væsentlig kortere end for patenter.

Lov om eksportkredit.

Lovforslagets formål er en modernisering og tilpasning af den danske eksportkreditordning til det indre marked.

Lovforslaget indeholder bemyndigelser for industriministeren til at stifte et statsligt forsikringsaktieselskab til drift af et kommercielt forretningsområde fra den eksisterende eksportkreditordning og til at sælge aktierne i forsikringsaktieselskabet.

Spørgsmålet om, hvornår og i hvilket omfang bemyndigelsen til at frasælge aktier i for-

sikringsaktieselskabet skal udnyttes, vil blive forelagt Folketingets Finansudvalg til godkendelse.

Desuden indeholder lovforslaget bestemmelser for den garanti- og kautionsgivning, som staten bl.a. af handelspolitiske grunde fortsat bør stå for.

På garantisiden er dette primært de politiske risici, de langfristede kommercielle risici og særlig store mellemfristede risici.

På kautionssiden er det de mindre kautioner og projektkautioner i forbindelse med skibe og store samlede leverancer.

Lov om etablering af en erhvervsudviklingsfond.

Som opfølgning af regeringens konference om vækst og beskæftigelse tænkes etableret en erhvervsudviklingsfond, der har til formål at fremme erhvervslivets innovations- og konkurrenceevne gennem medfinansiering af især små og mellemstore virksomheders udgifter til gennemførelse af udviklingsprojekter med et teknologisk og/eller markedsmæssigt sigte.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag om:

Ændring af lov om en værdipapircentral.

Forslaget går bl.a. ud på at justere Værdipapircentralens objektive ansvarsregler.

Kredsen af kontoførende institutter i Værdipapircentralen har fra 1. januar 1990 teoretisk kunnet blive udvidet med udenlandske kreditinstitutter som følge af gennemførelsen af EF's 2. banksamordningsdirektiv. Ved en fremtidig gennemførelse af direktivet om investerings-service vil kredsen tillige blive udvidet med institutter og eventuelle fysiske personer, der udøver investerings-service. Endvidere er der mulighed for, at GATT-forhandlingerne medfører, at endnu flere udenlandske kreditinstitutter kan blive tilsluttet Værdipapircentralen.

De økonomiske konsekvenser af fejlregistreringer, hændelige uheld og kriminelle handlinger, som herefter måtte blive begået af disse udenlandske institutter, vil skulle dækkes af Værdipapircentralens erstatningsordning.

Det danske værdipapircentralsystem vil således kunne udnyttes, såfremt et udenlandsk institut har mangelfulde forretningsgange og bedrageriske medarbejdere. En sådan erstatningsordning er ikke acceptabel, og en ændring er under overvejelse.

*Ændring af lov om Klagenævnet for Udbud.
(Gennemførelse af EF-bestemmelser).*

Den gældende lov gennemfører EF's kontroldirektiv for offentligt udbud i Danmark. Loven, der skal sikre en effektiv klagemulighed, er søgt udformet således, at den tager højde for et særligt kontroldirektiv for forsyningsvirksomhed, som endnu ikke er vedtaget. Da Kommissionen imidlertid forventes at fremlægge et ændringsforslag til det oprindelige direktivforslag, kan det på nuværende tidspunkt ikke udelukkes, at der kan blive behov for en ændring af klagenævnsløven.

Direktivet kan først forventes endeligt vedtaget lige før årsskiftet 1991-92. Kontroldirektivet for forsyningsvirksomhed skal være gennemført i medlemslandene senest den 1. juli 1992.

JUSTITSMINISTEREN:

Lov om indgåelse og opfyldelse af traktat om konventionelle styrker i Europa.

Loven skal sikre, at Danmark kan opfylde traktaten om konventionelle væbnede styrker i Europa (CFE-traktaten).

Efter traktaten skal inspektører fra andre lande, der har tiltrådt konventionen, og som er godkendt af Forsvarsministeriet, have adgang til at foretage inspektioner her i landet for at kontrollere, om Danmark opfylder forpligtelserne i henhold til traktaten.

Inspektionerne, der skal foretages under ledsagelse af danske officerer, kan omfatte såvel forsvarrets som private ejendomme.

Lovhjemmel er nødvendig for at foretage sådanne inspektioner på privat ejendom.

Ændring af retsplejeloven. (Tvangsauktioner).

Forslaget vil gå ud på en udvidelse af adgangen til at beskikke advokat for skyldneren og en udvidelse af adgangen til at antage en sagkyndig under sagen. Det vil endvidere indeholde nærmere regler om, at tvangsauktionsannoncer skal kunne udformes således, at de kan sammenlignes med annoncer for salg af ejendomme i fri handel.

Reglerne udarbejdes på en sådan måde, at det sikres, at der efter en nøje vurdering af forholdene i den enkelte sag gøres en effektiv – og fornuftig – indsats for at undersøge, om skyldneren enten kan bevare ejendommen eller få den solgt bedst muligt.

Forslaget vil samtidig indeholde regler, der modvirker misbrug af reglerne til unødigt at trække en tvangsauktionssag i langdrag.

Ændring af retsplejeloven. (Varetægtsfængsling i retshåndhævelsesøjemed og udeblivelsesdomme i straffesager).

Forslaget vil indeholde en adgang til varetægtsfængsling i retshåndhævelsesøjemed i tilfælde af, at en spirituspåvirket gerningsmand har begået trafikdrab. Betingelserne herfor vil være, at lovovertrædelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed kan ventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 5 måneder og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

Det overvejes endvidere at stille forslag om en udvidelse af den bestående adgang til at idømme frihedsstraf, navnlig i ukomplicerede sager, hvor tiltalte uden lovlig grund er udeblevet.

Ændring af lov om kreditaftaler. (Kreditoplysninger i forbindelse med realkreditlån og sælgerpantebreve m.v.).

Det har vist sig, at lovens krav om afgivelse af kreditoplysninger i forbindelse med optagelse af lån mod pant i fast ejendom samt i forbindelse med sælgerpantebreve giver anledning til betydelige praktiske vanskeligheder såvel for kreditgivere som for tinglysningskontorerne.

På baggrund af drøftelser med de berørte organisationer m.v. vil lovforslaget blive udformet sådan, at kreditoplysningerne kan gives på en måde, som er hensigtsmæssig for kreditgivere og tinglysningskontorer, samtidig med at det sikres, at forbrugerne fortsat får de oplysninger, som er nødvendige for at vurdere konsekvenserne af at optage kredit.

Ændring af straffeloven. (Industrispionage, bagatelforbrydelser, samfundstjeneste, tavshedspligt for Eurostat-ansatte m.v.).

Straffelovrådet afgav i maj 1990 betænkning (1211/1990) om samfundstjeneste som permanent ordning med lovudkast og tilhørende bemærkninger. Med udgangspunkt i Straffelovrådets betænkning vil der blive udarbejdet forslag til selvstændige regler i straffeloven om samfundstjeneste.

Straffelovens bestemmelser om industrispionage påtænkes ændret, således at der sker en forhøjelse af strafmaksimum fra 2 til 4 år.

Herudover påtænkes straffelovens tavshedspligtsbestemmelse (§ 152) ændret med henblik på at kunne opfylde EF-forordning om fremsendelse af fortløig statistiske oplysninger til EF's statistiske kontor (Eurostat), således at der skabes hjemmel til at straffe Eurostat-ansatte for tavshedsbrud.

Endelig overvejes der indført en generel skærpelse af sanktionsniveauet gennem strengere bødestaffe i sager om »småkriminalitet«, navnlig i forbindelse med butikstyverier, brugstyverier og hærværk.

Ændring af retsplejelovent. (Tredjeinstansbevillinger og andre procesbevillinger).

På grundlag af en betænkning fra Retsplejerådet vil kompetencen til at meddele tredjeinstansbevillinger i civile sager og straffesager blive foreslået overført fra Justitsministeriet til Højesteret.

Endvidere vil kompetencen til at meddele andeninstansbevilling i civile sager og straffesager og tilladelse til appel efter fristens udløb i civile sager blive foreslået overført fra Justitsministeriet til domstolene.

Retsplejerådets betænkning er afgivet på baggrund af, at et flertal i Folketinget i maj 1989 vedtog, at kompetencen til at meddele tredjeinstansbevillinger skulle flyttes fra Justitsministeriet.

Ændring af straffeloven. (Bødeansvar for kollektive enheder).

Spørgsmålet om kollektivt bødeansvar behandles for tiden generelt af Straffelovrådet bl.a. på baggrund af en betænkning fra Nordisk Strafferetskomité. Når Straffelovrådets betænkning om spørgsmålet om bødeansvar for kollektive enheder, herunder offentlige myndigheder, foreligger, vil der kunne fremsættes forslag til generelle bestemmelser i straffeloven om kollektive enheders bødeansvar.

Ændring af færdselslovent. (Motorvejshastighed, krav om aflæggelse af orienterende køreprøve, bødeniveau i færdselssager og overførsel af parkeringskontrol i kommunalt regi).

Justitsministeriet agter at fremsætte et forslag til ændring af færdselslovent, der bl.a. omfatter følgende temaer: Motorvejshastighed, bødeniveau i færdselssager og overførsel af parkeringskontrol til kommunalt regi.

Forinden forslaget fremsættes, vil der blive taget initiativ til politiske drøftelser vedrørende de indholdet.

Lov om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. (Inkorporering).

Efter folketingsbeslutning af 19. maj 1989 nedsattes 18. august 1989 et udvalg, som fik til opgave at overveje fordele og ulemper ved inkorporering af bl.a. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Udvalgets betænkning indeholder et lovudkast med bemærkninger, hvis hovedindhold er en understregning af, at konventionskomplekset gælder her i landet.

Udvalget understreger i sin enstemmige indstilling blandt andet, at det fortsat skal være lovgivningsmagten, der har hovedansvaret for Danmarks opfyldelse af forpligtelserne efter konventionskomplekset, og som derfor løbende foretager den nødvendige tilpasning af lovgivningen under hensyn til konventionsorganernes praksis. Domstolene bør derfor også efter en inkorporering ved lov være tilbageholdende med at anlægge en selvstændig fortolkning af konventionen, i hvert fald hvor dette vil kunne indebære mere vidtrækkende konsekvenser for retstilstanden.

Ændring af retsplejelovent. (Anklagemyndighedens struktur).

På grundlag af en betænkning fra Retsplejerådet foreslås en gennemgribende revision af retsplejelovents bestemmelser og påtalekompetencen med henblik på at overføre påtalen vedrørende en lang række straffelovsbestemmelser fra statsadvokaterne til politimestrene. Der foreslås ingen ændringer af indplaceringen af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet i anklagemyndighedens struktur.

Endvidere foreslås en begrænsning af det nuværende 4-instans-system inden for anklagemyndigheden, således at en afgørelse kun skal kunne påklages én gang. Der vil dog blive mulighed for, at en overordnet anklagemyndighed kan gribe ind i konkrete sager, som f.eks. indeholder spørgsmål af principiel be-

tydning, eller som af andre grunde findes at burde undergives fornyet behandling.

Lovforslaget har til formål at begrænse resourceforbruget inden for politiet og anklagemyndigheden og at fremskynde sagsbehandlingen.

Ændring af tinglysningsloven. (Edb i tinglysningen, skjult gæld i biler).

En arbejdsgruppe under Justitsministeriet har i en betænkning foreslået en ændring af tinglysningsloven med henblik på at løse problemerne med skjult gæld i biler. Arbejdsgruppen foreslår, at der gennemføres en ordning med central tinglysning af panterettigheder, ejendomsforbehold og udlæg i biler.

Endvidere har en arbejdsgruppe under Justitsministeriet i to betænkninger stillet forslag om, at det nuværende manuelle tinglysnings-system omlægges til edb. Grundlaget for forslaget er bl.a. et prøveprojekt i Brøndbyernes Retskreds med tinglysning på edb.

Lov om erstatning for miljøskader.

Justitsministeriets udvalg om erstatning for miljøskader overvejer for tiden spørgsmålet om erstatning for skader forvoldt på miljøet. Udvalget skal bl.a. overveje spørgsmålet om ansvar for forhold, der kan medføre fare for miljøskade. Endvidere skal udvalget behandle f.eks. spørgsmålet om grundejerens ansvar, om særlige kompensationsordninger i form af forsikring eller lignende og om betydningen af EF's direktivforslag angående miljøskade forårsaget af affald.

På baggrund af en betænkning, der forventes fra miljøerstatningsudvalget, vil Justitsministeriet fremsætte lovforslag om erstatning for miljøskader.

Ændring af udlændingeloven.

Justitsministeriet agter i løbet af efteråret 1991 at fremkomme med et oplæg til ændring af udlændingeloven, »En ny udlændingepolitik«.

De ændringer, som på det seneste er sket i det kendte verdensbillede – åbningen af Østeuropa, folkevandringerne fra syd mod nord osv. – gør det efter Justitsministeriets opfattelse nødvendigt at drøfte behovet for ændringer i den danske udlændingepolitik.

Formålet med oplægget om »En ny udlændingepolitik« vil være at lægge nogle overvejelser og løsningsmuligheder frem til debat og at skabe et sagligt fundament for debatten.

På grundlag af den debat, som oplægget må forventes at give anledning til, vil Justitsministeriet tage stilling til lovforslagets nærmere indhold og udformning.

Færdselslov for Grønland.

Den gældende grønlandske færdselslov svarer med få undtagelser til den danske færdselslov af 1955, som i 1976 blev afløst af en helt ny færdselslov.

Forslaget indeholder nye regler om spirituskørsel og frakendelse af førerretten. Endvidere foreslås ændrede vigepligtsregler, regler vedrørende fodgængerfelter samt visse ændrede regler om motorcykel- og knallertkørsel, herunder hjemmel til krav om registrering af snescootere. Endelig er i lovforslaget indarbejdet de nye danske regler om erstatning og forsikring.

Herudover er der i det væsentlige kun tale om mindre ændringer i færdselsreglerne samt sproglige og systematiske ændringer.

Ændring af den grønlandske retsplejelov. (Tiltalerejsning over for landstingsmedlemmer m.v.).

Lovforslaget vil indeholde regler om, at landstingsmedlemmer ikke kan tiltales uden Landstingets samtykke.

Endvidere vil lovforslaget indeholde en adgang til at bestemme, at visse sager skal anlægges i 1. instans ved Grønlands Landsret.

Lov for Grønland om ægteskabets retsvirkninger.

Der er fra grønlandsk side fremsat ønske om, at den grønlandske ægteskabslovgivning bringes i overensstemmelse med den danske lovgivning på området.

På den baggrund foreslås det, at loven om ægteskabets retsvirkninger skal gælde for Grønland med visse mindre ændringer, som er nødvendiggjort af de særlige grønlandske forhold. I forbindelse hermed agter Justitsministeriet at sætte ægteskabsloven af 1969 i kraft for Grønland ved kongelig anordning.

Udformningen af lovforslaget vil først kunne afsluttes, når Justitsministeriet har modtaget svar på en høring af Grønlands Landsting.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Lov om Retslægerådet.

Et udvalg under Justitsministeriet med repræsentanter for patienter og læger samt for advokater og domstolene har afgivet en betænkning om Retslægerådet med henblik på en samlet revision af regelgrundlaget for Retslægerådets virksomhed.

Et centralt punkt under udvalgets drøftelser har været spørgsmålet om Retslægerådets sammensætning, herunder navnlig om lægmænd bør være medlemmer af Rådet.

Flertallet har bl.a. lagt vægt på, at Retslægerådet er et rådgivende organ, der yder sagkyndig bistand til andre myndigheder. Flertallet finder ikke, at lægmænd bør kunne påvirke indholdet af rådets udtalelse med ikkelægelige synspunkter på det stadium i en sags behandling, hvor man søger at få en rent faglig vurdering af et givet forhold.

Mindretallet finder, at en lægmandsrepræsentation i Retslægerådet kan medføre fremdragelse af synspunkter, der kan føre til en anden vurdering end den vurdering, der foretages alene af læger. Udvalget har udarbejdet udkast til nye lovbestemmelser om Retslægerådet. Udvalget foreslår bl.a., at der i loven optages udtrykkelige bestemmelser om inhabilitet og om begrundelse af rådets erklæringer.

Ændring af retsplejeloven. (Forenkling af de fagedretlige regler, forkyndelse m.v.).

På grundlag af en betænkning fra Retsplejerådet foreslås en revision af reglerne om umiddelbar fagedforretning bl.a. således, at visse opgaver overføres fra politiet til fogedretten.

Forslaget vil endvidere kunne indeholde visse forenklinger af fogedretten, f.eks. om at et påkrav til skyldneren skal kunne træde i stedet for en udeblivelsesdom.

Endelig vil forslaget kunne indeholde ændrede regler om forkyndelse af stævninger og tilsigelser med henblik på at begrænse ressourceforsbruget på området.

Ændring af lov om fonde og visse foreninger. (Anvendelse af kursgevinster til uddeling).

Ved en ændring af kursgevinstloven i folketingsåret 1990-91 blev alle selskaber, fonde m.v. inddraget under den generelle skattepligt

for gevinst og tab på fordringer og gæld, som gælder for næringssskattepligtige.

Denne ændring vil kunne medføre vanskeligheder for ikkeerhvervsdrivende fonde, som således ikke på sædvanlig måde vil kunne undgå beskatning ved at anvende kursgevinsterne til uddeling i overensstemmelse med formålet.

For at løse disse problemer kan det overvejes at ændre fondslovens § 9, således at kursgevinster ikke er omfattet af den »bundne kapital«.

Justitsministeren vil give Folketinget en redegørelse om:

– Nedsættelse af ventetiden til afsoning, yderligere styrkelse af kriminalforsorgens forebyggende arbejde og nedsættelse af beramelsestiderne ved domstolene

samt muligvis yderligere en redegørelse om:
– Udlændingepolitikken.

KIRKEMINISTEREN:

Ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.

Forslaget sigter mod gennem regelforenkligning og decentralisering af kompetence at tilvejebringe kortere og mere klare beslutningsveje for menighedsrådene ved varetagelse af deres opgaver som kirke- og kirkegårdsbestyrelser.

Ændring af lov om folkekirkens økonomi.

Der søges – foruden nogle systematiske ændringer – tilvejebragt mulighed for en bedre udligning af forskellene mellem de kirkelige ligningsprocenter i kommunerne.

Lov om domstolsbehandling af gejstlige læresager.

Forslaget bygger på en udvalgsindstilling og er udarbejdet i en arbejdsgruppe med deltagelse af Justitsministeriet.

Lov om menighedsråd.

Foruden nogle mindre, redaktionelle ændringer foreslås indført en mulighed for, at menighedsrådsmedlemmer kan få adgang til at udtræde af menighedsrådet uden rådets samtykke. Dette har hidtil kun været muligt ved, at de pågældende udmelder sig af folkekirken.

Lov om valg til menighedsråd.

Der foreslås kun mindre ændringer, herunder som den væsentligste, at sognebåndsløsere fremtidig skal beslutte sig én gang for alle med hensyn til, om de vil udøve valgret og være valgbare i bopælsområdet eller i det sogn, til hvis præst de har løst sognebånd.

KOMMUNIKATIONSMINISTEREN

Lov om teleterminaludstyr.

Lovforslaget vil have karakter af udmøntning af et EF-rådsdirektiv af 29. april 1991 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om teleterminaludstyr samt gensidig anerkendelse af udstyrets overensstemmelse. Direktivet stiller krav til medlemsstaterne om at sikre, at kun teleterminaludstyr, der opfylder direktivets krav, markedsføres og ibrugtages.

Med de nye regler vil udstyr, der opfylder de fælles standarder, frit kunne markedsføres henholdsvis tages i brug i hele fællesmarkedet.

Forslaget vil indeholde bestemmelse om ophævelse af lov om telefonapparater, der bl.a. indeholder regler om regulering af markedet for telefonapparater.

Ændring af lov om radiokommunikation.

Hensigten med forslaget er at bringe lovens bestemmelser om typegodkendelser i overensstemmelse med EF-rådsdirektiv af 29. april 1991 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om teleterminaludstyr samt gensidig anerkendelse af udstyrets overensstemmelse.

Ændringsforslaget vil tillige indeholde en mere klar hjemmel til, at Telestyrelsen uden retskendelse kan foretage kontrolbesøg og i forbindelse hermed foretage plombering. Endvidere påtænkes det at skabe hjemmel til, at de lokale færøske myndigheder kan varetage den daglige forvaltning af tilladelser med de dertil knyttede tilsyns- og kontrolopgaver.

Endelig tænkes adgangen til at opkræve gebyrer i forbindelse med tilladelser revideret set i lyset af stigende anvendelse af generelle tilladelsesordninger.

Ændring af postloven.

Postgiros omdannelse til aktieselskab var første trin i moderniseringen af P&T's organisation på postside. I forbindelse med denne

omorganisation blev der taget hensyn til de krav om en adskillelse af de myndighedsprægede opgaver og de driftsvendte opgaver, der formentlig bliver følgen af EF-Kommissionens arbejde med en grønbog om de postale tjenester. I forlængelse heraf agtes postloven ændret således, at der også for postvæsenets vedkommende tages hensyn til den forventede fremtidige situation for udøvelsen af de postale tjenesteydelser. Endvidere vil forslaget indeholde konkretisering af koncernfællesskabet mellem postvæsenet og GiroBank A/S.

Ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

Lovforslaget vil omfatte to hovedelementer:

- 1) En udvidelse af adgangen til at udøve radio- og fjernsynsvirksomhed via satellitter og kabelanlæg. Private danske foretagender skal inden for et tilladelsessystem, som i overvejende grad vil få karakter af en registreringsordning, kunne drive udsendelsesvirksomhed via satellitter eller kabelanlæg. Reglerne vil som udgangspunkt svare til de regler, som gælder i en række europæiske lande. Ordningen skal forvaltes af et uafhængigt nævn.
- 2) En justering og præcisering af de gældende bestemmelser for lokalradio og -fjernsyn.

Der foretages en tydeliggørelse af, at lokal programvirksomhed skal udøves selvstændigt med særligt henblik på »network« og udsendelse af satellitprogrammer.

Til sikring af en lovmæssig forvaltning gives der Udvalget vedrørende Lokal Radio og TV kompetence til i ganske særlige tilfælde at gå ind i sager, som i øvrigt skal behandles lokalt.

KULTURMINISTEREN:

Lov om offentlige arkiver m.v.

Den gældende lov om oprettelse af et rigsarkiv og loven om statens overtagelse af den selvejende institution Erhvervsarkivet agtes erstattet af en lovgivning om offentlige arkiver m.v., som vil indeholde bestemmelser om de offentlige arkivers funktioner og retsstilling samt regler om kassation og tilgængelighed.

Ændring af lov om undervisning af voksne indvandrere.

Som led i opfølgning af en rapport af marts 1991 om undervisning af voksne indvandrere indføjes bestemmelser om, at danske statsborgere i begrænset omfang kan tilbydes undervisning. Der er tale om en ganske begrænset gruppe.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Ændring af lov om statsstøtte til visse private skoler.

Forslaget tilsigter en styring af udgifterne til rammetilskud til frie kostskoler.

Den foreslåede styringsmodel for frie kostskoler indebærer, at det bevillingsudløsende årselevtal for hver skoleform begrænses til det årselevtal, som er lagt til grund for finansloven, ekskl. lov om tillægsbevilling, for 1991.

Ændring af teaterlov.

Med henblik på en styrkelse af Det Kongelige Teaters ledelse foreslås etableret en bestyrelse for teatret, der skal være den øverste ledelse. Bestyrelsen, der foreslås udpeget og beskikket af kulturministeren, skal repræsentere teatermæssig, kulturel og ledelsesmæssig indsigt.

Ændring af lov om folkehøjskoler, landbrugs-skoler, husholdningsskoler og efterskoler.

Ændring af reglerne om støtte til elever ophold på efterskoler.

Ændring af lov om filmcensur.

Et ændringsforslag vil omfatte den gældende forbudsordning for børn og filmcensurens administrative opbygning.

LANDBRUGSMINISTEREN:

Ændring af lov om støtte til miljøforbedrende investeringer i mindre landbrug m.v.

Forslaget er en følge af handlingsplanen for en bæredygtig udvikling i landbruget.

Ved lovforslaget forlænges lovens tidsfrist for ydelse af tilskud til investeringer i opbevaringskapacitet for husdyrgødning med 2 år, og tilskudsreglerne vil blive afpasset efter ændrede opbevaringskrav.

Lov om æg og ægprodukter.

Den gældende lov om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m.m. foreslås erstattet af en ny lov, der muliggør gennemførelse af EF-rådsdirektiv om hygiejne- og sundhedsproblemer i forbindelse med produktion og markedsføring af æg og ægprodukter, der træder i kraft 1. januar 1992. Samtidig foreslås som led i regeringens afbureaukratiseringsplan en ophævelse af autorisationskravet i den gældende lov for importører, eksportører og engrosforhandlere af æg. Lovforslaget vil samtidig betyde en generel ajourføring og modernisering af reglerne på området.

Et tilsvarende lovforslag blev fremsat i efteråret 1990, men bortfaldt efter førstebehandlingen som følge af udskrivningen af folketingsvalg.

Lov om opdræt af vildt og ræve (herunder ændring af lov om hjortehold).

Regeringen gav i marts 1991 Folketinget en redegørelse vedrørende lovgivning om opdræt af vildt.

Lovforslaget, som er baseret på den nævnte redegørelse, vil indeholde regler til sikring af, at vildt og ræve opdrættes på en sådan måde, at de naturlige behov tilgodeses, herunder regler om, at der kan fastsættes uddannelseskrav for personer, der opdrætter vildt og ræve. Loven vil bl.a. omfatte det område, der for øjeblikket dækkes af lov om hjortehold. Forslaget vil erstatte det forslag til revision af lov om hjortehold, som skulle have været fremsat i henhold til denne lov.

Ændring af lov om husdyrsygdomme.

Ved loven åbnes der mulighed for at fastsætte maksimalgrænser for husdyrbesætningers størrelse med henblik på at forebygge eller begrænse udbredelsen af husdyrsygdomme og for at etablere et husdyrbrugsregister m.v.

Lov for Grønland om udførsel og indførsel af levende dyr m.v.

Lov om udførsel og indførsel af levende dyr m.v. omfatter forsendelser mellem Grønland og den øvrige del af riget. Loven gælder ikke for Grønland (og Færøerne).

Forslaget er et led i revisionen af reglerne for Grønlands veterinærvesen. Loven vil gøre det muligt at fastsætte zoonitære regler for

import og eksport af levende dyr og kød til og fra Grønland. Formålet med disse regler er dels at sikre mod indslæbning af smitsomme dyresygdomme til Grønland, dels at danne grundlag for afgivelse af veterinære garantier i forbindelse med udførsel af især kød og kødprodukter til bl.a. Det Europæiske Økonomiske Fællesskab.

Lov om frø, kartofler og planter.

Hensigten med forslaget er at gennemføre en modernisering og forenkling af lovene

- om handel med frø, såsæd, læggekartofler og planter og
- om handel med kartofler.

Forslaget indeholder landbrugsministerens beføjelse til at fastsætte bestemmelser om kvalitet og sundhed af formeringsmateriale (planter, levende plantedele og frø), der bringes i handelen i Danmark.

Hvad angår såsæd, markfrø, grønsagsfrø, læggekartofler og forstligt formeringsmateriale, er der tale om gennemførelse af harmoniseringsbestemmelser fastsat af De Europæiske Fællesskaber.

Den hidtidige bemyndigelse i lov om handel med kartofler, hvorefter ministeren kan fastsætte kvalitetsnormer for spisekartofler, indføjes i lovforslaget, mens den øvrige del af denne lov ophæves.

Derudover moderniseres kontrolordningerne på kartoffelområdet og bringes på linie med andre kontrolordninger på Landbrugsministeriets område. Der åbnes således mulighed for at offentliggøre resultater af den gennemførte kontrol. Bestemmelsen har til formål at højne kvaliteten på spisekartoffelområdet.

Lov om gødning og grundforbedringsmidler.

Hensigten med forslaget er en revision og modernisering af den gældende lov. Denne lov bemyndiger landbrugsministeren til at fastsætte regler om kvaliteten af gødningsprodukter og grundforbedringsmidler, f.eks. jordbrugs-kalk og spagnum.

Formålet med forslaget, der udformes som en rammelov, er igennem kontrol at sikre kvaliteten af gødning og grundforbedringsmidler. Endvidere giver loven hjemmel til gennemførelse af retsakter vedrørende gødninger og grundforbedringsmidler vedtaget af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab.

Derudover ønskes i lighed med andre områder indført en hjemmel til at informere offentligheden om kontrolresultater og lignende.

Lov om kød m.m.

Lov om mælk og mælkeprodukter m.m.

Administrations- og Personaledepartementets betænkning om modernisering af levnedsmiddelkontrollen i Danmark anbefaler bl.a. en forenkling af den del af levnedsmiddellovgivningen, som sorterer under Landbrugsministeriet, herunder en sammenskrivning af gældende love om kød og om mælk.

Loven om kød vil fastlægge betingelserne for slagtning og for ind- og udførsel af alle former for kød, herunder kravene til de virksomheder, der forarbejder kød og kødvarer. Loven vil omfatte det område, som i øjeblikket dækkes af lov om kød, lov om slagtning, forhandling, udførsel og indførsel af fjerkræ og lov om slagtning, forhandling, udførsel og indførsel af kaniner.

Det andet forslag vil omhandle fremstilling samt ind- og udførsel af mælk og mælkeprodukter, herunder kravene til de virksomheder, der forarbejder disse produkter. Loven vil omfatte de områder, som nu dækkes af lov om tilvirkning og forhandling engros af mejeriprodukter, lov om mælk og konsummælksprodukter og lov om margarine.

Ændring af lov om støtte til forbedring af strukturen og effektiviteten i jordbruget.

Lovforslaget er en følge af EF-Kommissionens forslag til rådsforordning om en obligatorisk ordning om støtte til indførelse og opretholdelse af produktionsmetoder i landbruget, der er forenelige med behovet for beskyttelse af miljøet og bevaring af naturen.

Ved lovforslaget fastsættes de nærmere bestemmelser om gennemførelsen, og samtidig ophæves ordningen om tilskud til jordbrugsdrift i miljøfølsomme områder.

Tilskudsordningen forudses finansieret dels nationalt og dels af fællesskabsmidler.

Ændring af lov om tilskud til produktudvikling i jordbruget.

Forslaget indebærer en forlængelse i 3 år af ordningen vedrørende produktudvikling i jordbrugserhvervet samt mindre konsekvensrettelser som følge af det ved lovens admini-

stration indhentede erfaringsgrundlag. Forlængelsen af ordningen vil endvidere tjene som grundlag for tilskudsordningen for udviklingsområderne i landdistrikterne (mål 5 b-områder), hvor det er forudsat, at en del af tilskuddene skal ydes på baggrund af reglerne i ordningen vedrørende produktudvikling i jordbruget.

Der er iværksat en undersøgelse, der skal belyse betydningen af den hidtidige ordning. Fremsættelsen af lovforslaget vil afhænge af undersøgelsens resultater.

Ændring af lov om tilskud til produktudvikling i forarbejdning m.v. af jordbrugsprodukter.

Forslaget fremsættes af hensyn til videreførelsen af det fødevareteknologiske program samt af hensyn til gennemførelsen af tilskudsordningen for udviklingsområderne i landdistrikterne (mål 5 b-områder), hvor det er forudsat, at en del af tilskuddene skal ydes på baggrund af reglerne i ordningen vedrørende forarbejdning m.v. af jordbrugsprodukter.

Der er iværksat en undersøgelse, der skal belyse betydningen af den hidtidige ordning. Fremsættelsen af lovforslaget vil afhænge af undersøgelsens resultater. En eventuel fremsættelse af forslaget vil indebære en forlængelse af ordningen i 3 år.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag om:

Ændring af lov om arbejderboliger på landet.

Regelsættet vedrører de med statsstøtte opførte arbejderboliger på landet. Hensigten med lovforslaget er en gennemgribende forenkling og modernisering af regelsættet, ligesom belastende tilbagebetalingskrav må tilpasses de aktuelle forhold.

MILJØMINISTEREN:

Lov om naturbeskyttelse.

Det forslag til lov om naturbeskyttelse, som miljøministeren fremsatte i Folketinget den 23. januar 1991, blev ikke færdigforhandlet inden sommerferien under henvisning til det igangværende arbejde i det særlige folketingsudvalg om bæredygtigt landbrug.

Afhængigt af resultatet af dette arbejde vil et nyt lovforslag blive fremsat i folketingsåret 1991-92.

Lovforslaget sammenfatter og forenkler tre eksisterende love, nemlig naturfredningsloven, sandflugtsloven og naturforvaltningsloven

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Lov om etablering af fælles private spildevandsanlæg.

Et eventuelt lovforslag skal åbne mulighed for, at grundejere i sommerhusområder, øsamfund, det åbne land og de små lokalsamfund kan etablere fælles private spildevandsanlæg som et alternativ til kommunale spildevandsanlæg. Lovforslaget vil sikre, at der gennem slutningspligt sker finansiering af de nødvendige anlægsarbejder, og at der kan opkræves bidrag til driften af de private kloakanlæg.

Miljøministeriet er – med henblik på eventuel fremsættelse af lovforslaget – i samarbejde med de kommunale organisationer i gang med at undersøge, i hvilket omfang der er planlagt kloakering i de små lokalsamfund og de økonomiske konsekvenser og alternative muligheder for spildevandsafledning.

Lov om miljøgebyrer/miljøafgifter.

Regeringen påtænker som led i miljøpolitikken eventuelt at fremsætte lovforslag om forhøjelse af eksisterende miljøafgifter samt om indførelse af nye miljøgebyrer og miljøafgifter.

Miljøministeren vil give Folketinget redegørelser om:

- Kommunernes kloakering i sommerhusområder, øsamfund og små lokalsamfund i det åbne land.
- Forstærket oprydningsindsats på kemikaliedepoter. (Fondsordning til finansiering af bistand til ejere af forurenede grunde, der ikke er skyld i forureningen.)

MINISTEREN FOR NORDISK SAMARBEJDE:

Ændring af lov om nordisk samarbejde.

På baggrund af Nordisk Råds anbefaling ved 39. session i februar-marts 1991 har de nordiske regeringer undertegnet en nordisk overenskomst om ændring af samarbejdsoverenskomsten mellem de nordiske lande (Helsingsforsåftalen). Ændringerne vedrører praktiske og organisatoriske spørgsmål omkring Nordisk Råds arbejdsgang.

Det er en forudsætning for Danmarks godkendelse af ændringsoverenskomsten, at der sker ændring af ovennævnte lov.

SKATTEMINISTEREN:

Skatteministeriets EF-pakke.

Der fremsættes ved folketingsårets begyndelse en samling lovforslag, hvoraf de to vigtigste er:

- *Lov om ophævelse af dobbeltbeskatning i forbindelse med regulering af forbundne foretagenders overskud.* (EF-voldgiftskonventionen).

Gennemførelse af EF's voldgiftskonvention, således at uenighed mellem 2 landes skattemyndigheder om beskatningsretten til en virksomheds indtægter kan forelægges et voldgiftsudvalg, samt

- *Ændring af forskellige skattelove. (Gennemførelse af fusionsdirektiver og moder/datterselskabsdirektivet).*

Gennemførelse medfører ændringer i fusionsloven (skatteudskydelsesbestemmelser), kildeskatteloven (udbytteskat ved udlodninger) og kapitaltilførselsafgiftsloven (aktiers pålydende værdi).

Lov om Europarådets og OECD's multilaterale bistandskonvention.

Ved loven godkender Folketinget, at regeringen undertegner Europarådets og OECD's bistandskonvention.

Formålet med konventionen er at udveksle oplysninger i relation til ansættelse af direkte og indirekte skatter samt at yde bistand ved opkrævning af skatter.

Ændring af klasselotteriloven.

Forslaget går ud på at omdanne Klasselotteriet til et aktieselskab.

Ændring af kildeskatteloven.

Forslaget indeholder 2 elementer.

Den ene del af forslaget går ud på, at de personer, der omfattes af forslaget, skal kunne vælge mellem beskatning efter normale regler og en endelig beskatning på 30 pct. af bruttolønnen uden fradrag. Forslaget er en opfølgning af beslutningsforslag B 35 om beskatning af personer udstationeret i Danmark.

Den anden del går ud på at ændre reglerne om begrænset skattepligt for udenlandske lønmodtagere med arbejde i Danmark. (Udvidelse af personkredsen samt forenkling af beskatningen (30 pct. bruttoskat)). Endvidere foreslås en udvidelse af den begrænsede skattepligt for visse udenlandske virksomheder i Danmark.

Ændring af momsloven (»afsmitningsreglen«).

Det foreslås at afskaffe den såkaldte afsmitningsregel i momsloven for tjenesteydelser, men ikke for varer, byggeri eller offentlig forsyningsvirksomhed.

Ændring af personskatteloven.

Det foreslås bl.a. at revidere undtagelsesbestemmelsen for underskudsbeskatning for skibsprojekter godkendt af industriministeren.

Ændring af pensionsbeskatningsloven.

Forslaget knytter sig til Arbejdsministeriets forslag om at ændre de løbende ATP-udbetalinger til efterlevende ægtefæller til kapitaliserede beløb. Forslaget går ud på, at de kapitaliserede beløb fra ATP skal pålægges en ensartet afgift på 40 pct.

Ændring af ligningsloven.

Forslaget går ud på at forlænge den hidtidige ordning efter ligningsloven om skattemæssig indtægtsførsel over 10 år af tilskud til visse strukturændringer inden for jordbruget og fiskeriet.

Ændring af pensionsbeskatningsloven. (Puljeordninger).

Forslaget er en følge af Industriministeriets forslag om ændring af lov om banker og sparekasser.

Ændring af tobaksafgiftsloven.

Forslaget går ud på at foretage nødvendige ændringer som følge af ophævelsen af fastpris-systemet for tobaksvarer.

Ændring af lov om afgift af øl og lov om afgift af vin og frugtvin m.m. (Afgiftsnedsettelse).

Forslagene er et led i regeringens samlede tilpasningsplan for øl og vin og er en fortsæt-

telse af de tidligere afgiftstilpasninger med henblik på at bringe det danske afgiftsniveau nærmere til niveauet i EF.

Ændring af gasafgiftsloven.

Forslaget går ud på at afgiftsfritage flaskegas (LPG), der anvendes i rutebiler.

Skatteministeriets vækstfremmeinitiativer.

Der fremsættes en række forslag med det formål at fremme etableringen af nye virksomheder samt væksten i igangværende virksomheder. Der vil blive fremsat forslag vedrørende:

- a) Straksafskrivning af højteknologisk udstyr m.v., der er udsat for hurtig teknologisk/økonomisk forældelse.
- b) Fradrag for visse anlægs- og etableringsudgifter.
- c) Lempelse af beskattningen ved indskud af opfindelser i selskaber.
- d) Ændringer af etableringskontoordningen.
- e) Nedsættelse af aktieomsætningsafgiften fra 1 pct. til 0,75 pct.
- f) Nedsættelse af kapitaltilførselsafgiften fra 1 pct. til 0,75 pct.
- g) Nedsættelse af adgangen til at nedskrive på varelagre fra 30 pct. til 15 pct. over 5 år.

Lov om kuldioxidafgift af visse energiprodukter.

Et flertal i Folketinget har pålagt regeringen at fremsætte forslag om afgift af udledning af kuldioxid (CO₂).

Afgiften skal svares af de varer, der er afgiftspligtige efter lov om afgift af visse olieprodukter, lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v., lov om afgift af elektricitet og lov om afgift af gas. Hensigten med forslaget er at nedbringe energiforbruget og derved reducere CO₂-udledningen.

Ændring af lov om afgift af visse olieprodukter, lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v., lov om afgift af elektricitet og lov om afgift af gas.

Forslaget skal ses i sammenhæng med det ovenfor omtalte lovforslag om kuldioxidafgift (CO₂) af visse energiprodukter og det nedenfor omtalte forslag om tilskud til elproduktion.

Ved forslaget sker der en omlægning af energifgifterne, således at den samlede afgiftsbe-

lastning for kul og el øges, mens den forbliver uændret for olie og flaskegas.

Lov om tilskud til elproduktion.

Forslaget skal ses i sammenhæng med de ovenfor omtalte lovforslag om kuldioxidafgift (CO₂) af visse energiprodukter og om afgiftsnedsættelser af visse olieprodukter, stenkul, brunkul og koks m.v., elektricitet og gas.

Det foreslåede tilskud skal kompensere for den opkrævede CO₂-afgift, når der anvendes biobrændsler eller vedvarende energi til el-fremstilling.

Ændring af forskellige skattelove. (Personfradragregler m.v.).

Det foreslås at lovfæste gældende praksis om, at gifte, begrænset skattepligtige pensionister ikke er berettiget til det forhøjede personfradrag for enlige, hvis vedkommende er gift og samlevende med ægtefællen. Endvidere foreslås en række mindre tekniske ændringer.

Skatteministeren vil give Folketinget redegørelser om:

- Medarbejderaktieordningen.
- Afbureaukratisering på Skatteministeriets område.

SOCIALMINISTEREN:

Ændring af forskellige sociale love. (Lovfæstelse af kommunernes ankeadgang).

Folketingets ombudsmand har henstillet, at kommunernes ankeadgang i sociale sager lovfæstes. Ombudsmanden finder ikke grundlag for at anfægte, at kommunerne i dag har en ulovbestemt ret til at anke afgørelser i sociale sager.

Klageadgangen baseres på, at kommunerne i vidt omfang er parter i sagerne. En myndighed, der varetager administrationen af en lovgivning, antages i dag efter forvaltningsloven ikke uden særlig lovhjemmel at have forvaltningsretlig status som part i sager på dette lovområde. Almindelige parlamentariske principper taler derfor for en lovgivningsmæssig stillingtagen til spørgsmålet.

Ændring af lov om social bistand. (Revision af ordningen om fradragfri indtægter).

Loven indeholder bestemmelse om, at der inden udgangen af 1991 skal fremsættes forslag til revision af ordningen med et fradragsfrit indtægtsbeløb for kontanthjælpsmodtagere (den såkaldte 6.000 kroners-regel). Det nærmere indhold af forslaget er endnu ikke fastlagt.

Ændring af lov om social bistand. (Revision af reglerne om igangsætningsydelse).

Loven indeholder bestemmelse om, at der inden udgangen af 1991 skal fremsættes forslag til revision af reglerne i bistandslovens § 42 a om igangsætningsydelse til kontanthjælpsmodtagere, der etablerer selvstændig virksomhed. Det nærmere indhold af forslaget er endnu ikke fastlagt.

Ændring af lov om social bistand. (Pligt for kommunerne til at aktivere de 21-24-årige kontanthjælpsmodtagere).

Lovforslag nr. L 15 om ændring af bistandsloven. (Styrket beskæftigelsesindsats for unge under 25 år m.v.) blev vedtaget af Folketinget den 31. maj 1991 i en noget reduceret form.

Forslaget indeholdt ved fremsættelsen i december 1990 et forslag om at indføre en pligtmæssig beskæftigelses- og uddannelsesordning for de 21-24-årige kontanthjælpsmodtagere. Under de politiske forhandlinger om uddannelse, aktivering og dagpenge i maj 1991 viste det sig, at der endnu ikke kunne opnås tilslutning til at gennemføre ordningen i den foreslåede form.

Forligspartierne (regeringen, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre) var enige om, at der i efteråret 1991 skal søges gennemført en pligt til aktivering af de 21-24-årige kontanthjælpsmodtagere.

Ændring af lov om social bistand. (Ændring af reglerne om indsatsen over for børnefamilier med særlige behov).

Forslaget bygger på forslagene i betænkningen afgivet af udvalget om de retlige rammer for indsatsen over for børn og unge i oktober 1990 (det såkaldte Graversenudvalg).

Der foreslås en revision af reglerne om foranstaltninger for børn og unge i bistandslovens kapitler 8, 15 og 18.

Ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Der kan forekomme behov for at foretage mindre justeringer i sygedagpengeloven, navnlig som konsekvens af ændret lovgivning inden for Undervisningsministeriets område.

Ændring af lov om arbejdsskadeforsikring.

På baggrund af forslag, der er fremkommet i betænkning om revision af arbejdsskadeforsikringsloven og i senere rapporter fra udvalg og analysegrupper på arbejdsskadeforsikringsområdet, er der udarbejdet forslag til lov om forsikring mod følger af arbejdsskader til erstatning for den gældende arbejdsskadeforsikringslov.

Ændring af lov om social pension. (Varmetillæg).

I 1988 trådte nye regler om varmetillæg til pensionister i kraft. I tilknytning til de generelle regler om varmetillæg blev der som en overgangsordning fastsat særlige regler om varmetillæg for de pensionister, der tidligere, før 1988, havde modtaget varmetillæg.

Da det er særdeles belastende for kommunerne at administrere varmetillæg for pensionister efter to regelsæt, og da det ikke forekommer rimeligt, at pensionister bosiddende i samme kommune får udbetalt væsentlig forskellige beløb som varmetillæg, foreslås overgangsordningen ophævet med virkning fra den 1. juli 1992.

De pensionister, der har modtaget varmetillæg efter overgangsordningen, får aftrappet det beløb, der svarer til den økonomiske fordel i forhold til de generelle regler, over en 3-årsperiode med 2.400 kr. årligt, dog mindst med $\frac{1}{3}$ om året.

Ændring af lov om social bistand. (Betalning for varig praktisk hjælp og præcisering af kommunernes forpligtelse til at sørge for døgntilbud).

Som led i opfølgningen af dagsordenen vedtaget af Folketinget den 25. april 1991 fremsættes forslag til ændring af bistandslovens afsnit om ældre. For at dæmpe stigningen i modtagerkredsen af hjemmehjælp foreslås indført betaling for varig praktisk bistand. Endvidere foreslås indsat en hensigtserklæring om, at kommunalbestyrelsen skal sørge for døgntilbud til personer, som af helbredsmæssige grunde ikke kan klare sig i eget hjem med de hjælpeforanstaltninger, der kan tilbydes dér.

Der er tale om en indskærpelse af en allerede bestående forpligtelse. Samtidig foreslås indsat en revisionsbestemmelse, således at bestemmelserne tages op til revision efter 2 år.

Ændring af lov om social bistand. (Indførelse af forældrebestyrelser ved kommunale daginstitutioner, delegation af kompetence fra kommunalbestyrelsen til forældrebestyrelser samt adgang for kommunalbestyrelsen til at fastsætte forældrebetalingstakster i løbet af året).

Som opfølgning af aftale om forbedring af børnefamiliernes vilkår vil der blive stillet forslag om følgende:

- I. En forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at etablere forældrebestyrelser med et flertal af valgte forældrerepræsentanter ved kommunale daginstitutioner.
- II. Der indsættes en delegationsbestemmelse, der giver kommunalbestyrelsen adgang til helt eller delvis at overdrage sine beføjelser i henhold til bilstandsloven til forældrebestyrelser i daginstitutioner. Målet med ændringerne er at sikre forældrene en reel indflydelse på driften af deres børns daginstitution.

Som opfølgning af aftalen mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomi i 1992 til 1994 vil der blive stillet forslag om ophævelse af bilstandslovens § 73, stk. 4, således at kommunerne får adgang til i løbet af året at fastsætte og ændre taksten for betaling for benyttelse af dagtilbud for børn efter bilstandsloven.

Ændring af lov om social bistand. (Ændring af reglerne om forsorgshjem m.v.).

På baggrund af rapporten fra underarbejdsgruppen om øvrige spørgsmål vedrørende opgavefordeling på det sociale område overvejes en ændring af reglerne om forsorgshjem m.v. (§ 105-området) med henblik på, at kommunerne inddrages i finansieringen af institutionerne, og således at der åbnes op for døgn- og dagtilbud til voksne og til familier med lettere sociale problemer.

Ændring af lov om social bistand og af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Finansiering af udgifter efter bilstandsloven til flygtninge, tilskud til kommuner vedrørende sociale udgifter til flygtninge).

Med henblik på at effektivisere arbejdet med integration af flygtninge foreslås ændringer af de nuværende regler om 100 pct. statslig finansiering af kommunernes udgifter efter bilstandsloven til flygtninge, indførelse af aktive-ringstilskud og af tilskud ved en flygtningsovergang fra Dansk Flygtningehjælp til en kommune.

I tilknytning hertil samt med henblik på at opnå en mere ligelig fordeling mellem kommunerne af de sociale udgifter til flygtninge foreslås indført en særlig tilskudsordning for kommunernes sociale merudgifter til flygtninge.

Ændring af lov om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særforborg m.v. (Nedlæggelse af Statens Hjælpemiddelcentral for Blinde).

Socialministeriet har til hensigt at overdrage hjælpemiddelcentralens opgaver til Kommunernes Landsforening Kommuneservice.

Kommuneservice har en omfattende servicevirksomhed med en lang række praktisk betonedede distributionsopgaver, der ligger på linie med opgaverne på blindeområdet.

Ændring af lov om social bistand. (Ændring af reglerne om kontanthjælp til unge og grundydelsen).

Som et led i bestræbelserne for at øge incitamentet for kontanthjælpsmodtagerne til at komme ud af passiv forsørgelse søges bilstandsloven ændret, således at den månedlige indtægt, der skal berettigge unge under 23 år til at modtage kontanthjælp efter de for de over 23-årige gældende satser, skal udgøre 80 pct. af de maksimale dagpenge mod nu SU-satsen for udeboende.

Endvidere skal den nugældende 9-måneders-regel om nedsættelse af grundydelsen skærpes til en 6-måneders-regel.

Lovgivning om tvangstilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.

Det overvejes at udvide behandlingstilbudene til stofmisbrugere med en mulighed for at fastholde stofmisbrugeren i et aftalt behandlingsforløb mod dennes vilje ved anvendelse af tvang, dels for at forhindre pågældende i at afbryde den aftalte behandlingsplan og dels for at hindre, at pågældende frembyder nærliggende fare for sig selv.

Ændring af lov om Den Sociale Ankestyrelse. (Modernisering af arbejdsgangene).

Efter forslaget åbnes der mulighed for, at såvel chefen for Den Sociale Ankestyrelse som ankecheferne kan delegere beføjelser til henholdsvis ankecheferne og de akademiske medarbejdere, i lighed med hvad der er sket i ministerier, statslige styrelser m.fl. som led i en modernisering af arbejdsgangene.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Ændring af lov om social pension. (Ændring af kompetencen for tilkendelse af mellemste og højeste førtidspension m.v.).

I tilknytning til udlægningen af kompetencen til kommunerne for tilkendelse af forhøjet/almindelig førtidspension nedsættes et udvalg, der inden den 1. december 1991 bl.a. skal opstille modeller for kompetencen til at tilkende mellemste og højeste førtidspension m.v. Udvalget skal også overveje, hvorledes beskæftigelsesindsatsen kan fremmes mest muligt.

Ved afslutningen af udvalgsarbejdet vil der blive taget stilling til lovforslagets indhold.

Ændring af lov om social pension.

Mulighederne overvejes for at gennemføre en forenkling af indtægtsgrundlaget for beregning af social pension m.v. Som følge af ændringer i skattelovgivningen skal der endvidere foretages konsekvensændringer i pensionsloven og bistandsloven.

Ændring af lov om social bistand. (Indførelse af modulordninger som en del af det kommunale dagtilbud).

I overensstemmelse med aftalen mellem socialministeren og Kommunernes Landsforening og Sammenslutningen af Sociale Udvalg fra efteråret 1990 skal det i efteråret 1991 vurderes, om der skal fremsættes lovforslag, der forpligter kommunerne til at etablere modulordninger (deltidstilbud) med dertil svarende nedsat forældrebetaling som en del af kommunernes dagtilbud til børn.

Beslutning om, hvorvidt der skal fremsættes lovforslag, afhænger af, om kommunerne af egen drift i tilstrækkeligt omfang har etableret sådanne modulordninger.

Socialministeren vil give Folketinget en redegørelse om:

- Status for den glidende decentralisering på det sociale område.

SUNDHEDSMINISTEREN:

Ændring af lov om lægemidler.

Loven foreslås ændret på 3 områder:

Indførelse af en godkendelsesordning for naturlægemidler (EF-krav), ændring af reglerne om klinisk afprøvning af lægemidler og gennemførelse af en række EF-direktiver om lægemidler.

Ændring af lov om apoteksvirksomhed.

Forslaget indebærer, at sundhedsministeren bemyndiges til at tilpasse apotekervæsenets udligningssystem, så det sikrer større apoteker et rimeligt driftsresultat. Apoteker med stor omsætning er kommet i klemme i det nuværende udligningssystem.

Ordningen balancerer i sig selv.

I tilknytning til ændringen gennemføres administrativt en omlægning af apotekernes avancestruktur, som gøres mere omkostningsrelateret. Avancen på dyrere lægemidler mindskes, mens avancen på billigere lægemidler øges. Avancen på leverancer til sygehuse og dyrlæger nedsættes betydeligt. Apotekernes samlede avance forbliver uændret.

Ændring af lov om apoteksvirksomhed.

Loven foreslås ændret som en opfølgning af forslagene i rapporten om fremtidens apotekervæsen. Ændringernes nærmere indhold afhænger af kommende politiske drøftelser.

Ændring af lov om udøvelse af lægegering.

Formålet med lovforslaget er at præcisere lægers pligt til information af patienter og indhentelse af samtykke i forbindelse med undersøgelse, behandling m.v. og derigennem også at tydeliggøre den voksne patients ret til at afslå behandling samt at afklare lægens og patientens retlige stilling i forbindelse hermed.

Ændring af lov om patientforsikring.

Forslaget indebærer, at erstatning for skader, der opstår som følge af vaccination hos praktiserende læger, inddrages under lovens almindelige dækningsområde. Skaderne er

hidtil erstattet efter lov om erstatning for vaccinationsskader, der samtidig foreslås ophævet.

Ændring af lov om offentlig sygesikring. (Rejse-sygesikring).

Den offentlige rejse-sygesikrings dækning begrænses til egentlig sygdomsbehandling, hvorimod dækning af udgifter i forbindelse med hjemstransport af sikrede bortfalder.

Ændring af lov om offentlig sygesikring. (Begravelseshjælp).

Den offentlige begravelseshjælp i henhold til sygesikringsloven foreslås gjort afhængig af den afdødes formue og forbedres samtidig væsentligt for dødsboer uden formue.

Ændring af lov om sygehusvæsenet og lov om offentlig sygesikring. (Patientbefordring).

Forslaget tager sigte på at begrænse det offentliges forpligtelse til at yde siddende patientbefordring i henhold til lov om sygehusvæsenet og lov om offentlig sygesikring.

Lov om et videnskabetisk komité-system og behandling af biomedicinske forskningsprojekter.

Genfremsettelse af lovforslag, som blev fremsat den 17. april 1991, men ikke blev færdigbehandlet. Formålet med forslaget er at skabe retligt bindende rammer for den videnskabetiske bedømmelse og kontrol af de biomedicinske forskningsprojekter, der udføres på mennesker, befrugtede menneskelige æg og fostre m.v. Lovforslaget angiver endvidere regler for information og samtykke i forbindelse med nævnte projekter.

Lov om en alkoholpolitik.

Vedtagelse af beslutningsforslag nr. B 49 opfordrede Folketinget regeringen til inden den 1. december 1991 at fremsætte forslag til lov om en alkoholpolitik, der indeholder bestemmelser, som skal sikre en væsentlig begrænsning af alkoholskader.

Ifølge beslutningsforslaget skal kommuner og amtskommuner iværksætte foranstaltninger med henblik på forebyggelse og behandling af alkoholskader. Endvidere skal staten oprette en alkoholfond med tilknyttet sekretariat.

Lov om det offentlige sundhedsvæsen.

Formålet med lovforslaget er:

- at sikre en bedre sammenhæng både i behandlingen og plejen af den enkelte patient samt i tilrettelæggelsen og prioriteringen af det samlede sundhedsvæsen,
- at forbedre borgernes rettigheder inden for sundhedsvæsenet, herunder sikre større selvbestemmelse og bedre valgmuligheder for den enkelte,
- at styrke den forebyggende og sundhedsfremmende indsats i kommunerne og amtskommunerne,
- at forenkle og modernisere sundhedsvæsenet samt sundhedslovgivningen.

Ved lovforslaget drages de lovgivningsmæssige konsekvenser af en række af de senere års sundhedspolitiske initiativer. Det drejer sig særligt om behovet for en bedre samordning, behovet for en styrket forebyggende indsats, for bedre service, herunder bl.a. regler om tilrettelæggelse af ambulanceberedskabet, bedre valgmuligheder m.v. i sundhedsvæsenet samt regeringens indsats for at modernisere og afbureaukratisere den offentlige sektor.

Lovforslaget omfatter størstedelen af den gældende lovgivning for det kommunale og amtskommunale sundhedsvæsen – og hermed langt hovedparten af bestemmelserne om borgernes rettigheder i forhold til det offentlige sundhedsvæsen. Lovforslaget indebærer ophævelse af følgende 9 love: sygehusloven, sygesikringsloven, sundhedsplejeloven, skolelægeloven, vaccinationsloven, tandplejeloven, svangerskabshygiejne- og fødselshjælploven, børneundersøgelsesloven og hjemmesygeplejeloven.

Ændring af lov om erstatning for skader ved LSD-behandling.

Forslaget indebærer, at LSD-erstatningsnævnet, der træffer afgørelser om ydelser efter loven, nedlægges med virkning fra 1. januar 1992, idet nævnet har afsluttet sin virksomhed.

TRAFIKMINISTEREN:

Lov om Københavns Havn A/S og Københavns Havnefront.

Genfremsettelse af lovforslag som blev fremsat i 1990-91, men ikke færdigbehandlet.

Efter forslaget stiftes der et aktieselskab, Havneselskabet Københavns Havn, som skal drive havnevirksomhed, og en selvstændig offentlig institution, Københavns Havnefont, som skal gennemføre omdannelsen af de havneområder, der ikke skal anvendes til havneformål. Samtidig ophæves lov om bestyrelse af Københavns Havnevesen.

Ændring af lov om hovedstadsområdets kollektive persontrafik.

Ændring af lov om den lokale og regionale kollektive personbefordring uden for hovedstadsområdet.

Lovændringerne er en konsekvens af vedtagelsen af beslutningsforslag nr. B 60 om kørselsordninger for svært bevægelseshæmmede. Der indføres pligt for henholdsvis Hovedstadsområdets Trafikselskab og trafikelskaberne/amterne uden for hovedstadsområdet til senest den 1. maj 1992 at have etableret individuel kørsel for svært bevægelseshæmmede ud over kørsel til behandling, terapi og lignende. Omkostningerne til ordningen forudsættes dækket ved forhøjelse af taksterne for de ikke-bevægelseshæmmede passagerer.

Afhængigt af vedtagelsen af forslaget til lov om en Ørestad m.v. kan der endvidere blive tale om at ændre lov om hovedstadsområdets kollektive persontrafik, således at letbaner indtages i den samlede trafikplanlægning for hovedstadsområdet.

Ændring af lov om buskørsel.

Ændring af lov om godskørsel.

Lovændringen gør det muligt at tilbagekalde og at nægte at udstede tilladelser til henholdsvis buskørsel og godskørsel, såfremt tilladelsesindehaveren eller ansøgeren har betydelige restancer til det offentlige. Ordningen svarer i princippet til den i maj 1991 vedtagne ændring af hyrekørselsloven. Der vil samtidig blive foretaget en præcisering af bestemmelserne om, at ansøgeren til eller indehaveren af en tilladelse til henholdsvis buskørsel og godskørsel skal gøre det antageligt, at vedkommende vil kunne udøve virksomhed på forsvarlig måde og i overensstemmelse med god skik inden for branchen.

Ændring af lov om luftfart.

Ændringen har til formål at tilvejebringe straffehjemmel for overtrædelse af EF-forordninger på luftfartens område. Ændringen er aktualiseret af, at bestemmelser, der oprindeligt var påtænkt gennemført i form af et direktiv, nu må forventes gennemført i form af en forordning, der efter forslaget skal træde i kraft den 1. januar 1992.

Ophævelse af lov om foranstaltninger mod brandfare ved jernbanedrift.

Formålet med loven, der er fra 1921, er at træffe foranstaltninger mod brandfare ved jernbaneanlæg, hvor der anvendes damplokomotiver eller andre brandfarlige driftsindretninger. Med den nuværende diesel- og eltrækraft er der minimal risiko for brand under togdriften, og loven må derfor karakteriseres som værende overflødig. En ophævelse af jernbaneloven vil ikke medføre nogen ændring i banernes erstatningsansvar ved brandskader forvoldt af togdrift.

Ændring af lov om hyrekørsel.

Der tilsigtes en ændring af bestemmelserne om adgang til erhvervet, herunder indførelse af regler om bevillingshaverens kvalifikationer og økonomiske baggrund samt indførelse af bestemmelser om bevillingstilbagekaldelse ved konkurs. Der vil endvidere blive indført bestemmelser vedrørende liberalisering af pligten til at være tilsluttet et bestillingskontor. Der vil endelig blive foretaget en række ændringer af mere teknisk art af lovgivningen, bl.a. som følge af den teknologiske udvikling inden for kommunikationsområdet.

Ændring af lov om udbygning af Københavns Lufthavn, Kastrup.

Efter vedtagelsen af lov om anlæg af fast forbindelse over Øresund er det nødvendigt at ændre udbygningsloven for Københavns Lufthavn. Forslaget tilsigter en justering af udbygningslovens bestemmelser om lufthavnsarealerne og disponeringen af disse.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Ændring af lov om Københavns Frihavn.

I bemærkningerne til det ovenfor omtalte forslag til lov om Københavns Havn A/S og Københavns Havnefront er det nævnt, at en

eventuel revision af loven om Københavns Frihavn er under overvejelse. Det er således endnu ikke klarlagt, hvorvidt en revision vil være hensigtsmæssig og i bekræftende fald i hvilket omfang.

Lov om køre- og hviletid inden for vejtransport.

En overførsel af administrationen af bestemmelserne vedrørende køre- og hviletid fra Arbejdsministeriets til Trafikministeriets forretningsområde forudsætter en ændring af arbejdsmiljølovgivningen, således at Direktoratet for Vejtransport kan få tillagt de beføjelser, der er nødvendige for udførelse af kontrolopgaverne. I denne forbindelse findes det hensigtsmæssigt, at reglerne om køre- og hviletid, som i dag findes i flere love, samles i én lov.

Lov om visse hovedlandeveisstrækninger.

Der er tale om det sædvanlige årlige lovforslag om bemyndigelse til klassificering, projektering og anlæg af hovedlandeveje.

Det er endnu ikke afklaret, om der er grundlag for at fremsætte et sådant forslag.

Trafikministeren vil give Folketinget en redegørelse om:

- Status for arbejdet med regeringens transporthandlingsplan for miljø og udvikling.

UDENRIGSMINISTEREN:

Lovgivning vedrørende gennemførelsen af resultatet af regeringskonferencen om henholdsvis den politiske union og den økonomiske og monetære union, herunder eventuelt en folkeafstemning.

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af Traktaten om Konventionelle Væbnede Styrker i Europa (CFE-traktaten).

Traktaten blev underskrevet af stats- og regeringschefer fra 22 lande – herunder Danmark – i forbindelse med CSCE-topmødet i Paris den 19.-21. november 1990.

Det forventes tillige, at der i forbindelse med ratifikationen af CFE-traktaten skal fremsættes forslag til en særlig følgelov vedrørende inspektøradgang. Dette forslag vil blive fremsat af justitsministeren.

UNDERVISNINGS- OG FORSKNINGSMINISTEREN:

Ændring af lov om folkeskolen.

Efter de senere års ændringer i rammerne for folkeskolens virke (skolebestyrelser, afbureaukratisering, økonomisering, nedlæggelser m.v.) lægges der nu op til en indholdsreform, herunder en ajourføring af folkeskolens formål.

Ændring af lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner.

Kvaliteten i uddannelserne og i forskningen ved de højere uddannelsesinstitutioner skal sikres, herunder ved en styrkelse af ledelse og ansvar.

Tilvejebringelse af lovgrundlag for en forskeruddannelsesreform.

Kvaliteten af dansk forskeruddannelse søges styrket bl.a. gennem en mere struktureret forskeruddannelse, ændret finansiering og etablering af en ny stipendietype, Ph.D-stipendier.

Lov om oprettelse af Dansk Center for Internationale Studier.

I overensstemmelse med Nathanudvalgets forslag forberedes et lovforslag om integration af DUPI, SNU og CKF i et nyt center, Dansk Center for Internationale Studier.

Ændring af gymnasie- og hf-lovene.

Som følge af ændringen af tilskuds- og bidragssystemet for de frie grundskoler foreslås tilskuds- og bidragssystemet for de private gymnasier, studenter- og hf-kurser ændret i overensstemmelse hermed.

Kostskolereglerne for såvel private som offentlige gymnasier foreslås forenklet. Tilskudsloven ændres, og bidragsloven ophæves.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag om:

Ophævelse og ændring af en række love på Undervisnings- og Forskningsministeriets område (afbureaukratisering).

Som led i regeringens mål om afbureaukratisering og regelforenkling foreslås en række ophævelser af forældede love, forenklinger i re-

gelgrundlag og øgede frihedsgrader især på erhvervsskoleområdet.

Undervisnings- og forskningsministeren vil give Folketinget en redegørelse om:

– De videregående uddannelser og forskningen.

ØKONOMIMINISTEREN:

Ændring af lov om Erhvervsregistret.

De foreslåede ændringer i erhvervsregisterloven tilsigter at ligestille private virksomheder og offentlige myndigheder i forbindelse med videregivelse af ikkefølsomme oplysninger (telefonnumre, navne på indehavere m.v.) fra Erhvervsregistret. Ligestillingen består i, at private virksomheder får adgang til oplysninger, der hidtil har været forbeholdt offentlige myndigheder. Samtidig ligestilles Erhvervsregistret i konkurrencen med private oplysningsbureauer, der i forvejen videregiver de pågældende oplysninger.

Formanden:

Jeg skal oplyse, at statsministerens redegørelse vil blive sat til forhandling på torsdag, den 3. oktober 1991, kl. 10.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.05.

Mødet udsat kl. 12.50

Herefter forlod Hendes Majestæt Dronningen, Hans Kongelige Højhed Prinsen, Hans Kongelige Højhed Kronprinsen, Hans Kongelige Højhed Prins Joachim, Hendes Majestæt Dronning Ingrid og Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte med følge samt repræsentanterne for Højesteret gæstelogen, ledsaget af præsiets medlemmer.

Mødet genoptaget kl. 13.05

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Finansministeren (Henning Dyremose) har

meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til finanslov for finansåret 1992.

(Lovforslag nr. L 1).

Medlemmer af Folketinget *Svend Auken* (S) og *Holger K. Nielsen* (SF) har meddelt mig, at de ønsker til statsministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvilke initiativer agter regeringen at tage til imødegåelse af den stærkt stigende arbejdsløshed?«

(Forespørgsel nr. F 1).

Medlem af Folketinget *Nør Christensen* (CD) har meddelt mig, at han fra og med den 3. oktober 1991 nedlægger sit mandat som medlem af Folketinget.

Medlemmer af Folketinget *Erling Olsen* (S), *Helge Adam Møller* (KF), *Sønderby* (V), *Birgitte Husmark* (SF), *Sonja Albrink* (CD) og *Inger Stilling Pedersen* (KRF) har meddelt mig, at de som følge af deltagelse i FN's 46. ordinære generalforsamling ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor de anmoder om orlov fra og med den 3. oktober 1991 og om, at stedfortræderne må blive indkaldt.

Medlem af Folketinget *Tom Behnke* (FP) har meddelt mig, at han som følge af deltagelse i IPU's 86. konference ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov fra og med den 3. oktober 1991 og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Finansministeren (Henning Dyremose):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til finanslov for finansåret 1992.

(Lovforslag nr. L 1).

Jeg genfremsætter hermed finanslovsforslaget for finansåret 1992. Lovforslaget er uændret i forhold til det lovforslag, jeg fremsatte for Folketinget den 27. august 1991.

Meddelelser fra formanden: